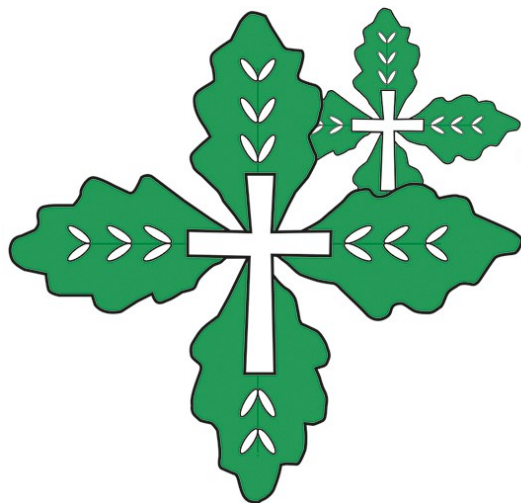

TAMMELAN
SEURAKUNTA
600 vuotta

Tilinpäätös 2023

Sisällys

I	Toimintakertomus	4
1	Yleiskatsaus	6
2	Hallinto.....	13
3	Henkilöstö.....	15
4	Jäsenmäärä.....	17
5	Sisäinen valvonta.....	18
6	Talouden tunnusluvut.....	20
7	Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	21
8	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	22
II	Talousarvion toteutuminen	23
1	Käyttötalouden toteutuminen	23
	Kirkkovaltuusto	24
	Kirkkoneuvosto	24
	Taloushallinto.....	24
	IT-palvelut.....	25
	Kirkonkirjojen pito	25
	Seurakuntatoimisto.....	25
	Jumalanpalveluselämä	26
	Hautaan siunaaminen	28
	Muut kirkolliset toimitukset.....	29
	Aikuistyö	30
	Tiedotus ja viestintä.....	31
	Musiikki.....	32

Varhaiskasvatus	34
Varhaisnuorisotyö	35
Rippikoulu	36
Nuorisotyö	37
Diakonia	38
Palveleva puhelin.....	39
Lähetys	40
Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta	41
Muu seurakuntatyö	42
Varsinainen hautaustoimi	44
Hautausmaakiinteistöt.....	44
Torron hautausmaa	45
Kirkko	47
Torron kappeli.....	48
Seurakuntakoti.....	48
Pappila	48
Kaitalammin leirikeskus.....	49
Seurakuntatoimisto (rakennus)	50
2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	51
3 Investointiosan toteutuminen	52
4 Rahoitusosan toteutuminen.....	53
III Tilinpäätöslaskelmat	54
1 Tuloslaskelma.....	54
2 Rahoituslaskelma	55
3 Tase.....	56
IV Tilinpäätöksen liitetiedot	57

1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	57
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	58
3	Tuloslaskelman liitetiedot	58
4	Rahoituslaskelman liitetiedot	58
5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	58
6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	61
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	63
8	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	63
9	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	64
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	72
VI	Luettelot ja selvitykset	73

I Toimintakertomus

KIRKKOHERRAN KATSAUS VUOTEEN 2023

Tammelan seurakunnan toimintavuotta 2023 on leimannut kolme erityistä aihealuetta: seurakunnan 600-juhlavuosi, kirkon korjaus- ja muutostöiden suunnittelu ja eläköitymisistä johduneet työntekijävaihdokset.

Juhlavuoden vietto käynnistyi yhdessä kunnan kanssa jo alkuvuodesta. Juhlavuotta varten oli perustettu seurakunnan ja kunnan yhteinen juhlavuositöimikunta. Seurakunta tarjosi vuoden aikana monipuolisesti erilaista toimintaa. Vahvassa roolissa oli muun muassa musiikki monipuolisin musiikkiaiheisin tapahtumin, joista erityisesti mainittakoon vaikkapa helatorstain kansanlaulumessu tai Muskatti-kirkkoseikkailu päiväkotikäisille.

Seurakuntakodin kabinetissa avattiin keväällä seurakunnan historiaa käsitellyt Kirkko ennen ja nyt -näyttely, jossa oli alkuvaiheessa esillä myös Forssan kuvataidekoulun oppilaiden töitä. Näyttelyyn ehti tutustua satoja vierailijoita, joista osa tammelaisia koululaisia. Tammelan 600-vuotinen historia oli esillä myös Kirkko kylässä -messujen yhteydessä pidetyillä, historia-asiantuntija Seppo Kujalan luennoilla. Edellisten lisäksi seurakunnan historiaan uppouduttiin syksyllä viidellä luentokerralla, jotka järjestettiin kirkossa Seppo Kujalan ja kirkkoherra Juha Koivulahden vetäminä.

Juhlavuosi huipentui mikkelinpäivän messuun sunnuntaina 1. lokakuuta ja sitä seuranneeseen juhlaan kunnantalolla. Juhlamessun piti alun perin toimittaa piispa Matti Repo, mutta hän joutui yllättäen perumaan osallistumisensa. Messussa saarnasi isänsä puolelta Tammelasta lähtöisin oleva kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokuna.

Juhlavuoden vieton ohessa ja jossain määrin siihen liittyenkin seurakunnassa on ollut vuoden aikana aktiivisesti käynnissä kirkon korjaus- ja muutostyöhanke. Vuosi on ollut etupäässä kirkossa tehtävien muutostöiden suunnittelua yhdessä arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n arkkitehtien ja konsulttifirma FinProman edustajien kanssa.

Hanke sai keväällä näkyvyyttä myös paikallismediassa ja torstaina 4.5. kirkossa järjestettiin hankkeen takia erityinen seurakuntalaisten kuulemistilaisuus. Vaikutelmaksi jäi, että seurakuntalaiset suhtautuvat kirkon korjaus- ja muutostöihin etupäässä hyväksyen ja ymmärtäen, että kirkkotilassa ja kirkon sakaristossa tarvitaan toiminnallisuutta parantavia muutoksia ja korjaustoimenpiteitä. Kirkkoon on viimeksi tehty laaja remontti vuonna 1973, kun seurakunta juhlisti 550-vuotista olemassaoloaan.

Seurakuntatyön kannalta merkittävintä on ollut kolmen työntekijän eläköityminen. Ensimmäiselle eläköitymiselle siirtyi lapsityöntekijä (II) virassa vuoden 2020 alusta toiminut Taina Hintsanen. Syksyllä eläköitymään edeltäville lomille jäi seurakuntaa vuodesta 1989 palvellut lapsityöntekijä (I) Annemari Sipilä, jonka eläke alkoi varsinaisesti vuodenvaihteesta. Myös seurakuntaa pitkään palvellut suntio Heli Heikkilä piti syksyllä eläköitymistä edeltävät lomansa, mutta eläkkeelle hän siirtyi varsinaisesti helmikuun alusta 2024.

Eläköitymisten myötä varhaiskasvatuksen virkoihin tehtiin muutoksia, joiden jälkeen käynnistettiin rekrytoinnit. Lapsityöntekijä II -virka muutettiin nimikkeeltään kasvatustyöntekijän viraksi, jonka tehtävänsisältönä pysyi virkaan aiemminkin kuuluneet varhaiskasvatus- ja varhaisnuorisotyö. Sen sijaan lapsityöntekijä I -virka lakkautettiin ja kirkkovaltuusto perusti toisen diakoniatyöntekijän viran, jossa tehtävän painopisteenä on nuoriso- ja perhediakonia, ja jossa viranhaltija toimii kasvatustyöntekijän työparina.

Kasvatustyöntekijän rekrytointi käynnistettiin jo loppukeväällä, mutta kun siihen ei saatu päteviä hakijoita, virkaan valittiin määräaikainen työntekijä, joka kuitenkin ilmoitti loppukesällä, ettei ota tehtävää vastaan. Kelpoisuusvaatimuksia laajennettiin ja syksyllä käynnistyneen uuden rekrytoinnin myötä seurakunta sai kasvatustyöntekijäksi perhetoiminnan ohjaajana Espoonlahden seurakunnassa toimineen Katriina (Kati) Vilkmänin. Myös nuoriso- ja perhediakoniaan suuntauneen diakoniatyöntekijän viran rekrytointi käynnistettiin syksyllä ja siihen tuli valituksi Someron seurakunnan diakonina toiminut Heidi Sippo. Molemmat aloittivat viroissaan vuodenvaihteessa 2024.

Tammelan seurakunta sai vuoden aikana myös uusia määräaikaisia pappeja. Kappalainen Timo Leinosen poissaolon jatkuessa aloitti helmikuussa seurakuntapastorina Jari Turunen. Sen sijaan seurakuntapastori Anne Koivulan poissaolon paikkaajana aloitti lokakuusta pastori Pirjo Parviainen. Pappisvajauksen vuoksi kesä ja alkusyksy olivat varsin kuormittavaa aikaa, mutta syksystä Jarin ja Pirjon työpanos tarjosi kirkkoherralle mahdollisuuden ohjata voimavarojaan enemmän hallintotyöhön, kesken jääneisiin prosesseihin ja kirkon korjaus- ja muutostöistä aiheutuneisiin tehtäviin.

Yksi tärkeimmistä hallintoon liittyvistä tehtävistä, joka piti saattaa valmiiksi vuoden loppuun mennessä, oli uudesta, heinäkuusta voimaan astuneesta kirkkolaista juontunut seurakunnan uusi hallintosääntö, jonka kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan joulukuussa.

*

Kun katsomme taakse jäänyttä vuotta ja Tammelan seurakunnan 600-vuotista historiaa sekä edessä hämöttävää aikaa kirkon korjaus- ja muutostöineen, tähän kaikkeen sopinee apostoli Paavalin kehotuksen, muistutuksen ja rohkaisun sana kristillisen kirkon varhaisajalta:

Me olemme Jumalan työtovereita, te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus. Jumalalta saamani armon mukaan olen taitavan rakentajan tavoin laskenut perustuksen, jolle joku toinen rakentaa. Mutta kukin katsokoon, miten rakentaa. Perustus on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea. - 1. Kor. 3: 9–11.

Juha Koivulahti
kirkkoherra

1 Yleiskatsaus

Suomen talous on taantumassa ja kasvun eväät ovat vähissä. Kansantaloutta on 2020-luvulla rasittanut koronapandemia rajoituksineen ja jo kaksi vuotta kestänyt sota Ukrainassa pakotteineen. Uusin haaste on lokakuussa 2023 alkanut Gazan sota. Korkean inflaation aiheuttama hintojen ja korkojen voimakas nousu on vaikuttanut merkittävästi ja monilla tavoin sekä yksityisten ihmisten että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään eikä julkisen talouden tasapainottamistarve ja siitä johtuvat menoleikkaukset tule helpottamaan tilannetta. Epävakaa maailmantilanne on heikentänyt taloutta ja järkyttänyt turvallisuuden tunnetta maailmanlaajuisesti. Vahvistaakseen omaa turvallisuuttaan Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023.

Kulunut vuosi oli seurakuntavaalien jälkeinen ensimmäinen vuosi. Luottamushenkilöistä lähes puolet on luottamustehtävässään uusia. Heille järjestettiin perehdytystä rovastikunnan yhteisessä koulutuspäivässä.

Tammelan seurakunnan taloudellinen tilanne on tiukkenemassa. Tilikauden tulos oli positiivinen ollen noin 95 000 euroa, mikä oli edellisvuotta parempi tulos (44 416 euroa, 2022).

Tammelan seurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys. Verotuloennusteen (FCG, 31.8.2023) mukaan verotulot kasvavat noin prosentti vuosivauhtia vuoteen 2030 mennessä. Kun verotulot eivät kata inflaation aiheuttamaa kuluttajahintojen nousua eikä myöskään palkankorotuksia, talouden raamit väistämättä tiukkenevat. Tilanteeseen on välttämätöntä varautua ajoissa. Talouden sopeuttamisessa tärkeinä työkaluina toimivat kiinteistöstrategia sekä ennakoiva henkilöstösuunnittelu.

Epävarmoista ajoista huolimatta Tammelan seurakunta katsoo avoimesti ja luottavaisesti tulevaisuuteen ottaen huomioon talouden realiteetit. Pyrimme kohti hiilineutraalisuustavoitetta vähentämällä kiinteistöjemme määrää ja suunnittelemme toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa. Kirkon remontin myötä kirkkotilasta saadaan monikäyttöinen seurakunnan toiminnan keskus ja tuolloin onkin syytä tarkastella kiinteistöjemme määrää.

Tammelan seurakunnan missio, visio, strategia

Tammelan seurakunta – juuri sinulle!

Perustehtävä: *Tammelan seurakunta välittää sanomaa pelastajasta Jeesuksesta Kristuksesta ja kutsuu ihmisiä elämään yhteydessä Jumalan kanssa sekä saamaan tästä voimaa omaan elämäänsä ja lähimmäisen rakastamiseen.*

Arvot: *Usko, toivo, rakkaus Tammelan seurakunnassa on*

- *uskoa Jumalaan, joka liittää eri-ikäisiä ihmisiä seurakuntayhteyteen ja luo seurakunnalle perustan*
- *luottamusta siihen, että toivo antaa tukea ja kääntää ihmisten katseet rohkeasti tulevaisuuteen sekä*
- *sellaista seurakunnan toiminnassa esille tulevaa rakkautta, joka on asettumista lähimmäisen rinnalle heidän parhaakseen.*

Näky: *Tammelan seurakunta on yhteisö, jossa eri-ikäiset ihmiset voivat saada elämäänsä uskoa, toivoa ja rakkautta.*

Painopisteet: ***Ovet auki ulospäin ja kasvuun***

- *Viestitämme rohkeasti hyvää sanomaa Jeesuksesta ja viemme toimintaamme myös sinne, missä ihmiset jo valmiiksi ovat.*
- *Panostamme kohtaamisiin ja kutsumme eri-ikäisiä ja erilaisissa elämänvaiheissa olevia seurakuntalaisia rakentamaan yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa yhteisöllisesti ja hengellisesti vahvaa seurakuntaa.*
- *Otamme erityiseksi painopisteeksi nuorten aikuisten ja työikäisten tavoittamisen sekä heidän omista tarpeistaan nousevan toimintamuodon kehittämisen yhdessä heidän kanssaan.*
- *Rakennamme yhteistyössä perheiden ja kasvattajien kanssa lasten ja nuorten kristillistä kasvua vahvistavaa toimintaa.*

Ovet auki yhteistyölle ja kumppanuuksille

- *Liitymme yhä vahvemmin Tammelan luonnon, kylien ja kulttuuritapahtumien tarjoamiin toiminta- ja yhteistyömahdollisuuksiin sekä kumppanuuksiin.*
- *Toimimme sen hyväksi, että eri-ikäiset vapaaehtoiset voivat omilla taidoillaan rakentaa yhteistä seurakuntaa.*
- *Vahvistamme yhteyttämme paikkakunnan opiskelijoihin ja erityisryhmiin.*
- *Lujitamme edelleen yhteistyötä sosiaali- ja kunnan sivistystoimen kanssa sekä luomme verkostoja Tammelan ulkopuolelle.*

Ovet auki mahdollisuuksien tulevaisuudelle

- *Rakennamme verkossa toimivan ja fyysisesti kokoontuvan seurakunnan välistä yhteyttä ja lisäämme some-näkyvyyttämme niillä alustoilla, joita nuoret käyttävät.*
- *Annamme arvostuksemme historialle ja perinteille niin, että tämä vahvistaa tulevaisuuteen suuntautumistamme.*
- *Olemme valmiita muutokseen ja rakennamme seurakuntaa, jossa toiminta ja talous ovat tasapainossa.*
- *Tavoittelemme hiilineutraalia seurakuntaa ottaen huomioon ilmastonmuutoksen ja ympäristöä kunnioittavat arvot.*

Vastuu ympäristöstä

Kirkon ympäristöstrategian Hiilineutraali kirkko 2030 tavoitteena on, että jokaisella seurakunnalla on ympäristödiplomi vuonna 2025. Kirkon ympäristödiplomi on seurakuntia varten räätälöity väline, joka auttaa niitä täyttämään hyvin vastuutaan luomakunnasta. Tammelan seurakunnan kirkkoneuvosto teki päätöksen diplomin hakemisesta alkuvuodesta 2024 ja perusti työryhmän valmistelemaan diplomin hakemista.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kaikkien kirkollisten toimistusten määrä laski vuodesta 2022 (suluissa vuoden 2022 määrät). Hautaan siunaamisten määrä oli 78 (96). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 13 (18). Lapsia kastettiin 28 (40).

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

Valtiovaraministeriö ennustaa taantumaa väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

Tammelan seurakunnan tilikauden tulos on 95 319 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma ei sisällä merkittäviä kertaluonteisia eriä kuten omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja.

Toimintatuotot olivat 53 996 euroa ja ne hieman laskivat edellisvuodesta. Tammelan seurakunnan tuotot koostuvat lähinnä palvelutuotoista, kuten hautauspalvelut ja tilavuokrat. Hinnastojen tarkistukset on syytä tehdä vuoden 2024 aikana.

Toimintakulut olivat 1 407 583 euroa ja ne nousivat edellisvuodesta yhteensä 155 951 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa lisäystä oli 31 319 euroa, palveluiden ostoissa 96 234 euroa. Tavarastoja oli 31 556 euroa edellisvuotta enemmän. Henkilöstökulujen osuutta lisäsi sairauslomat ja eläköityneiden pitkät lomat, joihin jouduttiin palkkaamaan lisätyövoimaa. Palvelu- ja tavarahankintoja lisää mm. kirkon korjausprojekti. Vuodelle 2022 suunniteltu kirkon IV-urakka siirtyi urakoitsijasta johtuneista syistä vuodelle 2023.

Kirkollisverojen tuotto oli 1,51 miljoonaa euroa, mikä on 146 138 euroa (+ 10,7 %) enemmän kuin vuonna 2022. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 89,6 %. Valtionrahoitusta saatiin 120 973 euroa, mikä on 7,2 % kokonaistuloista. Verotuskuluja maksettiin 17 554 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 118 134 euroa – verotuskulut olivat edellisvuoden tasolla ja rahastomaksujen osuus oli 4 825 euroa edellisvuotta suurempi.

Vuosikatetta kertyi 195 889 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 100 570 euroa.

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 266 450 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Tammelan seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2022 talousarviossa huomioitu.

Verotuloennuste (FCG 31.8.2023)

Kirkollisvero 1000 e	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tammela	1 542	1 578	1 600	1 620	1 630	1 647	1 659	1 675
Muutos-%	13,0 %	2,3 %	1,4 %	1,2 %	0,6 %	1,0 %	0,7 %	1,0 %

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenevässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen ja alueen muuttotappio.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti nousevan vuoteen 2030 mennessä. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa, ottaen huomioon mm. kirkon mittavan korjauksen ja saman aikajakson inflaatiokehityksen ja kohonneet energiahinnat, edellyttää toimintojen priorisointia ja kiinteistökantaan kohdistuvia valintoja.

Toiminnan ja talouden tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Henkilöstökulut kasvoivat vuonna 2023, kulujen kasvuun vaikutti merkittävästi pitkät poissaolot, joihin jouduttiin palkkaamaan sijaisia.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät - Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. - Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. - Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	Hautausmaan ylläpidossa ei ole havaittuja puutteita. Hautaustoimen hallinnoinnin velvoittamia ohjeita ja sääntöjä puuttuu. Tämä on tiedostettu ja niitä on valmisteltu talven 2023-24 aikana. Kirkon korjauksen suunnittelua on jatkettu ja irtaimisto on tallennettu Basikseen.
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta - Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat - Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Ei havaittuja merkittäviä ongelmia.
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio - Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit - Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä - Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Puutteita ja laiminlyöntejä ei ole havaittu. Jäsenmäärä on laskenut alle 10 % ja 2023 jäsenmäärä on 4610.
3. Johtaminen seurakunnassa - Johtamisen heikkoudet - Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat - Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin - Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Kiinteistöstrategia on ollut valmistelussa. Kirkkoneuvosto on 2/2024 esittänyt sen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi. Kiinteistö- ja hautaustoimen tiedonkulkua on aktiivisesti pyritty lisäämään. Lähiseurakuntien kanssa on järjestetty mm. yhteisiä koulutuksia.
4. Seurakunnan henkilöstö - Henkilöstön määrä - Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia - Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	Henkilöstön määrää ei ole lisätty. Rekrytoinneissa on toistaiseksi onnistuttu.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit**2023**

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Kirkollisveroprosentti on 1,7. Tilikauden tulos on n. 95 000 euroa ylijäämäinen.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää yli 2 miljoonaa euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 453 päivää. Maksuvalmius on hieman heikennyt, mutta on vielä erittäin hyvä.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on laskenut kolmena peräkkäisenä vuotena.

2 Hallinto

KIRKKOVALTUUSTO 2023-2026

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi 2023-2024 valittiin Jyri Kaunisto ja varapuheenjohtajaksi Mirka Penttilä. Kirkkovaltuusto koontui vuoden aikana 5 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Kaunisto Jyri, puheenjohtaja	5
Eloranta Eija	4
Koivu Asko	4
Liinaharja Kristiina	5
Malin Milla	5
Mäkelä Hannu	3
Mäkinen Antero	3
Mänki Eija	5
Nissilä Minna	1
Peltonen Susanna	5
Penttilä Mirka, varapj	3
Pura Anu	4
Pärssinen Simo	5
Rauhaniemi Jenni	2
Rekola Sinikka	5
Sironen-Hänninen Sirpa	3
Toikka Päivi	5
Tuovinen Tuomo	5
Vainio Heikki	5

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt kirkkolain edellyttämät asiat: seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,70 vuodeksi 2024. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin. Uuden kirkkolain myötä hyväksyttiin uusi hallintosääntö ja taloussääntö. Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2023–2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 13 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Koivulahti Juha, kirkkoherra, pj.	13
Rauhaniemi Jenni, varapj	6
Eloranta Eija	13
Koivu Asko	11
Malin Milla	11
Mäkelä Hannu	10
Peltonen Susanna	9
Rekola Sinikka	12
Tuovinen Tuomo	10
Vainio Heikki	11

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2025–2026). Lisäksi se on huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto valitsi diakonian viranhaltijan virkaan Heidi Sipon ja kasvatustyöntekijän virkaan Katriina Vilkmanin 1.1.2024 alkaen. Molemmat virat olivat uusia virkoja, jotka perustettiin, kun molemmat lapsityöntekijät eläköityivät vuoden 2023 loppupuolella. Seurakuntamestarin toimeen valittiin Kaarina Juhala 1.2.2024. Suntion virka jätettiin täyttämättä Heli Heikkilän eläköidyttyä ja suntion tehtäviä hoitaa seurakuntamestari.

Tilintarkastus 2023–2026

Kirkkovaltuusto valitsi Tammelan seurakunnan tilintarkastajaksi valtuustokaudelle 2023–2026 JHT-tilintarkastaja Mikko Helkiön ja varatilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja Jaakko Westmanin.

3 Henkilöstö

Seurakunnassa oli töissä 31.12.2023 yhteensä 13 henkilöä, joista vakituksessa palvelussuhteessa oli kahdeksan henkilöä. Määräaikaisessa työsuhteessa oli viisi henkilöä, joista kaksi teki 80 prosentista työaika. Henkilöstön määrässä ei tapahtunut muutoksia.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2023
Seurakuntapapisto	3
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	2
Yhteensä	13

Henkilöstön ikäjakauma

25-29 -vuotiaat	1
40-44 -vuotiaat	1
45-49 -vuotiaat	2
50-54 -vuotiaat	2
55-59 -vuotiaat	4
60-64 -vuotiaat	3

Henkilöstön keski-ikä on 55 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kuluneen vuoden aikana molemmat lapsityöntekijät eläköityivät. Yksi työntekijä oli vuoden alusta viisi kuukautta palkattomalla opintovapaalla. Pitkien poissaolojen tilalle palkattiin sijaisia.

Henkilöstökulut

	2023	2022	2021
Henkilöstökulut	-746 690,17	-715 370,77	-667 649,80
Palkat ja palkkiot	-636 907,48	-589 611,00	-550 173,86
Henkilösivukulut	-143 069,72	-135 696,81	-127 363,66
Henkilökulujen oikaisuerät	33 287,03	9 937,04	9 887,72
Palkat ja palkkiot	-636 907,48	-589 611,00	-550 173,86
Eläkekulut	-125 935,66	-118 967,70	-110 180,79
Muut henkilösivukulut	-17 134,06	-16 729,11	-17 182,87
Saadut henkilöstökorvaukset	32 490,28	8 285,17	7 573,96
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	796,75	1 651,87	2 313,76
YHTEENSÄ	-746 690,17	-715 370,77	-667 649,80
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-16 409,14	-8 899,24	-6 786,43
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-2 534,14	-4 017,50	-2 257,98
Työterveyshuolto	-19 615,76	-11 794,76	-7 805,62
YHTEENSÄ	-38 559,04	-24 711,50	-16 850,03

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 987 päivää, kun määrä vuonna 2022 oli 476 päivää ja vuonna 2021 sairauspäiviä oli 191. Sairauspäivien määrää lisäsi vuodelle sattuneet pitkät sairausloamat.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Terveystalon kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun.

Työhyvinvointi

2022-23 vuodenvaihteessa toteutettiin henkilöstön työpaikkaselvitys Terveystalon toimesta. Raporttia selostivat henkilöstölle helmikuussa työterveyspsykologi ja työterveyshoitaja. Raportissa suositeltujen toimenpiteiden toteutumista seuraa yhteistyötoimikunta.

Henkilökunnan hyvinvointia tuetaan tarjoamalla henkilöstön käyttöön työ-aseteleitä 200 euroa/hlö/vuosi.

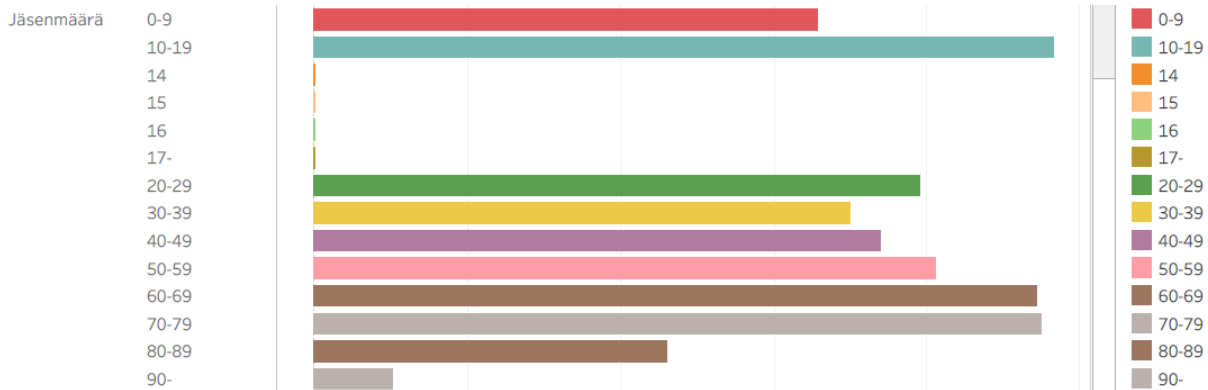
Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2023	49,64
2022	52,40
2021	50,76

Henkilöstökulut ovat nousseet 82 541 euroa vuodesta 2021 vuoteen 2023, kuitenkin osuus suhteessa verotuloihin on laskenut.

4 Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

Kastetut	24
Kuolleet	68
Liittyneet	7
Eronneet	49
Muuttoliike (+/-)	-25
Jäsenmuutos yhteensä	-111
Jäsenet 31.12.2022	4 721
Jäsenet 31.12.2023	4 610

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

Vuosi	Jäsenmäärä
2024	4523
2025	4438
2026	4360
2027	4282
2028	4210
2029	4135
2030	4064
2031	4001
2032	3937
2033	3878
2034	3820

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Tammelan seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Seurakunnassa on laadittu hallintosääntö Kirkkohallituksen hallintosääntömallin mukaisesti (yleiskirje 29/2023). Hallintosääntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 14.12.2023. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä.

Seurakunnassa on 14.12.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 21/2023) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöjen pelastussuunnitelmia on päivitetty.
- Esineet: Kulttuurihistoriallisesti arvokas kirkollinen esineistö on inventoitu ja tallennettu Basis- järjestelmään.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Terveystalo Oy. Työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan. Koko henkilöstölle järjestettiin 6.2023 turvallisuuskävely seurakunnan kiinteistöissä.
- Lainat ja sijoitukset: Tammelan seurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään Kirkkohallituksen eläkerahaston sijoitusyksikön ohjeistuksen mukaisesti.

- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Tammelan seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Tampereen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Tammelan seurakunnalla on tavonomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita. Aiemmin havaitut pelastussuunnitelmien päivitystarpeet on tunnistettu, suunnitelmia tullaan käymään läpi ja henkilökuntaa koulutetaan.

Sisäistä valvontaa kehitetään henkilöstön ymmärrystä sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta lisäämällä. Neuvosto hyväksyi muistamissäännön.

6 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tammelan seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski vuodesta 2022 . Vuosikatteen osuus, 194,78 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti hyvin kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	2023	2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	3,84	4,72
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	194,78	163,99
Vuosikate (€/jäsen)	42,49	24,11

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat lisääntyivät 266 450,28 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2 300 523,12 euroa.

Investoinnit, Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojektin investointeihin kirjattiin suunnittelukustannuksia 174 818,79 euroa. Rahoituslaskelmassa oleva rahoitusosuus on vuodelle 2022 kuuluva Tammelan kunnan osuus Hakkapeliittapatsaan kunnostukseen, Kipa kirjasi osuuden virheellisesti vuodelle 2023.

Rahavarojen riittävyys oli 453 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Tammelan seurakunnalla ei ole lainaa.

	2023	2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	118,33	114,76
Rahavarojen riittävyys (pv)	453	460
Lainanhoitokate	2 192,16	4 430,20

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)
Rahavarojen riittävyys, pv (= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) Rahavaroista vähennetään seurakunnan rahoitusarvopapereihin sekä rahat ja pankkisaamisiin sisältyvät toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate (= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 4,44 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 162 908 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 1,87 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 64 974 euroa. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2,34 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 584 649 euroa ja ne kasvoivat 218 007 eurolla. Rahavaroihin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja 182 661 euroa. Oma pääoma kasvoi 44 416 euroa, eli edellisen vuoden ylijäämän verran.

Tammelan seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Tammelan seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	2023	2022
Omavaraisuusaste (%)	92,03	95,41
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	438,65	419,95
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	19,10	11,31
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosisi-
musten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$).

7 Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Tammelan seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

8 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 95 319,13 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä kirjataan taseen omaan pääomaan tilille ”Tilikauden yli/alijäämä”.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 2 020 456,92 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

Tammelan seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso, toimintakate 1, ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso.

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	56 600,00	53 996,31	2 603,69	95,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 314 050,00	-1 407 583,13	93 533,13	107,1
Toimintakate 1	-1 257 450,00	-1 353 586,82	96 136,82	107,6
Toimintatuotot (sisäiset)		467 468,67	-467 468,67	0,0
Toimintakulut (sisäiset)		-467 468,67	467 468,67	0,0
Toimintakate 2	-1 257 450,00	-1 353 586,82	96 136,82	107,6
Poistot ja arvonalentumiset	-66 970,00	-100 570,69	33 600,69	150,2
Laskennalliset erät		-191 448,72	191 448,72	0,0
Sisäiset korkokulut		-55 759,79	55 759,79	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-135 688,93	135 688,93	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 324 420,00	-1 645 606,23	321 186,23	124,3

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto				
Toimintatuotot (ulkoiset)	4 000,00	3 592,00	408,00	89,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-221 200,00	-250 266,94	29 066,94	113,1
Toimintakate 1	-217 200,00	-246 674,94	29 474,94	113,6
Toimintakulut (sisäiset)		-49 729,10	49 729,10	0,0
Toimintakate 2	-217 200,00	-296 404,04	79 204,04	136,5
Laskennalliset erät		290 395,04	-290 395,04	0,0
Sisäiset vyörytyserät		290 395,04	-290 395,04	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-217 200,00	-6 009,00	-211 191,00	2,8

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

Kirkkovaltuusto

Seurakunnan ylintä päätösvaltaa käyttää neljäksi vuodeksi valittava kirkkovaltuusto.

Kulunut vuosi oli valtuustokauden ensimmäinen.

Kirkkovaltuutetuille järjestettiin rovastikunnan seurakuntien yhteisiä koulutustilaisuuksia. Luottamushenkilökoulutusta tarjosi myös hiippakunta.

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvosto valmistelee kirkkolain mukaisesti kirkkovaltuuston käsiteltäväksi tulevat asiat sekä panee täytäntöön kirkkovaltuuston päätökset. Kirkkoneuvosto huolehtii ohjesäännön mukaan sille kuuluvat tehtävät sekä käsittelee omalta osaltaan henkilöstöhallintoon kuuluvat asiat.

Kirkkoneuvoston toimikausi on kaksi vuotta.

Taloushallinto

Taloushallinto vastaa yhdessä Kirjon Palvelukeskuksen kanssa kirjanpidosta, osto- ja myyntireskontrasta sekä palkanlaskennasta. Lisäksi taloushallinnon tehtäviin kuuluvat talouden seuranta ja suunnittelu, kustannuslaskenta sekä maksuvalmiudesta huolehtiminen. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Tehtäväalueeseen kuuluvat myös tilintarkastus, koko henkilöstöä koskeva työterveyshuolto, tyky-toiminta, virkistystoiminta (kevätretki ja jouluruoka) sekä työntekijöiden merkkipäivien huomioiminen. Työntekijöiden henkisen ja fyysisen toiminnan tukemiseen varataan liikunta- ja kulttuuriseteleitä 200 €/työntekijä/vuosi.

Vakuutusmaksuihin sisältyy kaikkia työntekijöitä koskeva vastuuvakuutus sekä tilaisuuksiin ja retkiin osallistuvien seurakuntalaisten tapaturmavakuutus. Myös kaikki vapaaehtoiset ja talkootyöhön osallistuvat on vakuutettu.

Taloushallinnon henkilökuntana oli talouspäälikkö ja seurakuntasihteeri. Seurakuntasihteerin opintovapaan ja virkavapauksien ajan tehtävää hoiti vs. suntio.

Kirkon muutos- ja peruskorjauskorjauksen suunnittelu, em. sijaisjärjestelyjen ja työntekijävaihdosten takia taloushallinnolla ei ole ollut resursseja talouden seurantaan ja suunnitteluun riittävästi.

IT-palvelut

Seurakunta hankkii tietohallintopalvelut Tampereen IT-keskukselta. Tampereen IT-keskus hoitaa keskitetysti IT-laitteiden hankinnat ja kilpailutukset, asennukset, verkon ylläpidon ja käyttäjien tuen.

Kirkonkirjojen pito

Tammelan seurakunta liittyi vuoden 2020 alusta Tampereen aluekeskusrekisterin asiakkaaksi, jolloin jäsenluetteloiden ylläpito, muutostietojen kirjaaminen, sekä virkatoistusten ja sukuselvitysten laatiminen siirtyivät keskusrekisterin hoidettavaksi.

Seurakuntatoimisto

Seurakuntatoimistossa palvellaan asiakkaita kirkollisiin toimituksiin sekä seurakunnan tapahtumiin liittyvissä asioissa: toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Seurakuntatoimiston sijaisuudet on hoidettu sisäisin järjestelyin.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät				
Toimintatuotot (ulkoiset)	14 100,00	18 370,41	-4 270,41	130,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-675 130,00	-652 011,16	-23 118,84	96,6
Toimintakate 1	-661 030,00	-633 640,75	-27 389,25	95,9
Toimintakulut (sisäiset)		-352 202,97	352 202,97	0,0
Toimintakate 2	-661 030,00	-985 843,72	324 813,72	149,1
Laskennalliset erät		-342 721,00	342 721,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-342 721,00	342 721,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-661 030,00	-1 328 564,72	667 534,72	201,0

Jumalanpalveluselämä

Toiminta-ajatus

Messu on seurakunnan hengellisen elämän keskus. Tarkoitus on kutsua ihmisiä vahvistumaan sanasta, rukouksesta ja ehtoollisen sakramentista sekä kokemaan yhteyttä ja osallisuutta. Toteuttamalla erityyppisiä jumalanpalveluksia seurakunta tavoittaa ihmisiä mahdollisimman monipuolisesti. Jumalanpalveluselämä tarjoaa seurakuntalaisille luontevan mahdollisuuden vapaaehtoistyöhön.

Perustoiminta

Seurakunta kokoontuu sunnuntaisin jumalanpalvelukseen, joka on pääsääntöisesti messu. Kirkkoon kokoonnuttaessa messu alkaa useimmiten klo 10. Seurakunnan pääjumalanpalvelusta voidaan myös viettää Torron kappelilla tai kylätaloilla klo 13 (kirkko kylässä -messu) tai kirkossa klo 16 (Mikaelinmessu). Muut kuin klo 10 messut pidetään etupäässä viikkomesuina. Lisäksi vuoden mittaan toteutetaan erityisjumalanpalveluksia, kuten hakkapeliittajumalanpalvelus sekä erilaiset ulkoilmajumalanpalvelukset.

Edellisten lisäksi jumalanpalveluselämään kuuluvat laitoksissa pidettävät hartaus- ja ehtoollistilaisuudet, muut hartauksilaisuudet sekä kouluhartaudet ja -jumalanpalvelukset.

Tavoitteet 2023–2025

Messukävijöiden määrän ja jumalanpalvelusta kohtaan osoitetun mielenkiinnon väheneminen edellyttävät tavoittavuuden parantamista ja osallistamisen lisäämistä kehittämällä jumalanpalvelusta niin, että otetaan viestinnässä, ilmaisussa ja toimintatavoissa huomioon kristillisen arvopohjan oheneminen. Seurakunnan 600-vuotisjuhluvuosi 2023 tulee myös ottaa huomioon jumalanpalveluselämää suunniteltaessa.

Toimintasuunnitelma 2023

Hyödynnetään käytettävissä olevia ja koulutettuja messuavustajia laajemmin ja aktiivisemmin laatimalla vuoden ajalle messuavustajasuunnitelma ja avustajavuorolista. Hyödynnetään nykyistä enemmän vierailevia saarnaajia messuissa kutsumalla vuoden aikana vierailija aina-

kin kaikista niistä (lähetys)järjestöistä, joiden kanssa seurakunnalla on nimikkosopimus. Mikaelinpäivänä (1.10) pidetään seurakunnan 600-vuotisjuhlamessu, jonka toimittaa Tampereen piispa Matti Repo. Kylillä järjestettävien Kirkko kylässä -messujen jatkona pidetään "Kirkon aarteet" -tilaisuuksia, joilla liitytään seurakunnan juhluvuoteen. Pidetään vuoden aikana yksi rovastikunnallinen erityismessu (esim. kuulovammaiset).

Tavoitteiden toteutuminen

Käytännössä seurakunnan jumalanpalveluselämän koko vuotta ilmensi seurakunnan 600-vuotisjuhlavuoden huomioiminen. Erityisellä tavalla tämä tuli ilmi Kirkko kylässä -messujen yhteydessä pidetyissä seurakunnan historiaa käsitelleissä luentotilaisuushetkissä, joita Tammelan historia-asiantuntija Seppo Kujala ansiokkaasti piti useilla kylillä. Juhlavuosi huipentui mikkelinpäivän (1.10.) juhlamessuun, jota ei kuitenkaan päässyt yllättävän esteen takia pitämään piispa Matti Repo, vaan juhlamessun liturgina toimi kirkkoherra Juha Koivulahti ja saarnaajana kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokuna. Juhlavuosi päätettiin tuomiosunnuntaina (26.11.) kunnan ma. kulttuurikoordinaattorina toimineen Sanna Mansikkaniemen johtamaan Kointähtösen messuun.

Muuten jumalanpalveluselämä on toteutunut pääosin totutulla tavalla sisältäen mm. säännölliset Kirkko kylässä ja -ulkoilmamessut (Saaren kansanpuisto, Saarnakivi) sekä muutaman perhekirkon. Jouluna pidettiin vuoden tauon jälkeen jouluyön messu, joka keräsi kirkkoon mukavasti jouluyön viettäjiä.

Messuissa on hyödynnetty säännöllisesti avustajia, mutta varsinaista messuavustajalistaa ei ole laadittu. Vierailevia saarnaajia, esim. nimikkolähetysjärjestöjen edustajia, ei messuissa esiintynyt aikaisempaa runsaammin. Messujen ja jumalanpalvelusten suhteen käytännöksi on vakiintunut, että samalla viikolla Facebookiin tehdään ns. messupostaus ja pian sen jälkeen pyhän tekstit, saarna ja rukous julkaistaan myös Fb:ssä.

Toiminnan arviointia

Juhlavuosi ja etenkin Kirkko kylässä -messujen yhteydessä olleet luennot kiinnostivat ihmisiä ja toivat kylillä messuihinkin jonkin verran enemmän sellaista väkeä, jota muuten ei messuissa kovin usein tapaa. Edelleen jumalanpalveluselämä kaipasi Tuomasmessun tapaan toteutetun Tammelan seurakunnan oman (erityis)messun (Mikaelinmessun), jolla tavoitettaisiin myös nuoria, nuoria aikuisia ja perheitä.

Hautaan siunaaminen

Toiminta-ajatus

Hautaan siunaaminen on yksi seurakunnan tärkeimmistä perustoiminnoista. Tammelassa hautausten merkitys korostuu, koska siunaamisia on paljon suhteessa muihin toimituksiin ja niissä kohdataan vuosittain monia sellaisia ihmisiä, jotka eivät muuten osallistu seurakunnan toimintaan.

Perustoiminta

Toimituksen sopimiseen ja hautaamiseen liittyvä keskustelu seurakuntasihteerin ja hautausmaan työntekijän kanssa, toimituskeskustelut papin ja kanttorin kanssa, hautaan siunaamisen kirkossa tai haudalla, muistotilaisuus sekä mahdollinen uurnalasku ja yhteydenpito omaisiin siunauksen ja/tai uurnanlaskun jälkeen.

Tavoitteet 2023–2025

Tavoitteena on edelleen lisätä läsnäolon ja rinnallakulkemisen kokemusta omaisten kohtaamisissa. Hautaan siunaamisissa ja muistotilaisuuksissa pyritään vahvistamaan surun kokeneiden hengellistä elämää ja yhteyttä kotiseurakuntaansa. Annamme apua surutyöhön. Yhteistyön tiivistäminen hautaustoimistojen kanssa säännöllisesti järjestettävien yhteistoimintapalaverien.

Toimintasuunnitelma 2023

Järjestetään keväällä yhteistoimintapalaveri hautaustoimistojen kanssa. Tarkoitus on arvioida ja kehittää palautteen pohjalta yhteistyötä hautaan siunaamisen ketjussa. Liitytään tiiviimmin ja annetaan työntekijäresurssi Forssan säännöllisesti järjestämiin sururyhmiin. Lisätään sururyhmien markkinointia.

Tavoitteiden toteutuminen

Erityistä kokoontumista hautaustoimistojen kanssa ei järjestetty, mutta kirkkoherra neuvoteli syksyllä toimistojen edustajien kanssa niistä muutoksista, joita aiheutuu kirkon korjaus- ja muutostöistä ja siunausten siirtymisestä seurakuntakodille. Yhteistyön vahvistamista sururyhmätoiminnassa tarvitaan edelleen.

Toiminnan arviointia

Pääosin palaute hautaansiunaamisista on kaikkien siihen osallistuvien työntekijäryhmien osalta myönteistä ja aina silloin tällöin kiittävääkin. Jatkoyhteydenpidon muotoa tai muotoja omaisiin ja keinoja heidän surutyönsä helpottamiseksi etenkin vaikeissa kuolemantapauksissa tulisi edelleen miettiä ja kehittää.

Muut kirkolliset toimitukset

Toiminta-ajatus

Muut kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Niiden kautta seurakunta on luontevasti mukana toimituksiin kokoontuvien ihmisten ja seurakuntalaisten elämän tärkeissä taitekohdissa. Kirkollisten toimitusten tarkoituksena on välittää konkreettisesti Jumalan armoa ja läsnäoloa.

Perustoiminta

Yleisimmät kirkolliset toimitukset: kaste, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen, avioliiton kirkollinen siunaus ja kodin siunaus sekä näihin liittyvät toimituskeskustelut ja kohtaamiset.

Tavoitteet 2023–2025

Toimituksesta saadulla hyvällä kokemuksella pyritään vahvistamaan osallistujien hengellistä elämää, yhteyden kokemista, seurakuntayhteyteen ja -toimintaan hakeutumista.

Toimintasuunnitelma 2023

Esitellään kirkollisia toimituksia sekä seurakunnan Facebook-sivuilla että www-sivuilla. Vahvistetaan edelleen toimitusten jälkeistä yhteydenpitoa kastekoteihin kutsumalla mukaan perhekerhoihin. Tarjotaan kastekeskusteluiden yhteydessä mahdollisuutta kodinsiunaamistoimintaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden aikana ei saatu aikaiseksi kirkollisten toimitusten esittelyä Fb:iin tai seurakunnan www-sivuille. Työn alla on edelleen myös yleisesite toimituksista. Toinen lapsityöntekijä on mahdollisuuksien mukaan ollut yhteydessä kastetilaisuuden jälkeen lapsen kotiin. Pappeja on muistutettu kodinsiunaamisen tarjoamisesta kotikasteiden yhteydessä, mutta ilmeisesti tämän toimituksen hyödyntäminen on edelleen varsin satunnaista.

Toiminnan arviointia

Muista toimituksista, kasteista ja vihkimisistä, tulee harvoin palautetta. Oletettavaa on, että ne hoidetaan normaalisti ja riittävän hyvin. Edelleen kuitenkin korostuu toimituksessa syntyneen yhteyden jatkuminen myöhemmin varsinkin kastekoteihin. Tarvitaan mm. aktiivista ja innostavaa perhekerhotoimintaa, johon vanhempia lapsineen voidaan kutsua. Olisi myös mietittävä, miten ainakin Tammelassa asuviin ja paikkakunnalle jääneisiin vihkipareihin seurakunta voisi pitää yhteyttä toimituksen jälkeen.

Aikuistyö

Toiminta-ajatus

Vahvistaa aikuisväestön hengellistä elämää ja yhteyttä seurakuntaan sekä innostaa toimimaan yhteisen hyvän toteuttamiseksi. Vahvistaa seurakunnassa ja lähiyhteisöissä verkostoja, joissa toteutuvat uskonyhteys, osallisuus ja lähimmäisenrakkaus.

Perustoiminta

Kirkko kylässä/kinkerit -tilaisuudet, Raamattu- ja rukouspiirit, llosanomapiirit, sanan ja rukouksen illat, naisten- ja miestenryhmät, retriitit, työikäisten yhteissyntymäpäivätilaisuudet ja heitä tavoittava toiminta, aikuisrippikoulu ja Alfa-kurssit, perheiden elämää tukevat illat ja/tai tapahtumat, Katukirkko-toiminta yhteistyössä rovastikunnan seurakuntien sekä muiden toimijoiden kanssa, kohtaamistyö (esim. diakoni kesällä hautausmaalla, miesten aamukahvit / ”Portaan parlamentti” Härkäpostilla).

Tavoitteet 2023–2025

Henkilökohtainen tavoittaminen, uudet ”matalan profiilin” toimintamuodot varsinkin nuorille aikuisille ja työikäisille sekä näiden ikäryhmien omista tarpeista nousevan toiminnan luominen yhdessä heidän kanssaan ja heitä siihen valmentaan.

Toimintasuunnitelma 2023

Toteutetaan toukokuussa rippikoululaisten vanhemmille leiripäivä Kaitalammilla. Syksyllä pidetään yhteissyntymäpäivät 50-59 ja 60-69 -vuotiaille. Mainostetaan aktiivisemmin seurakunnassa kokoontuvia pienryhmiä ja muuta aikuisten toimintaa. Varustetaan nykyistä enemmän vapaaehtoisia näihin ryhmiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Toukokuun loppuun suunniteltiin leiripäivää Kaitalammille, jonka teemana olisi ollut vanhempana murrosikäisen lapsen rinnalla. Alustajaksi oli lupautunut Forssan seurakunnan perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja Anja Nwose. Päivään ilmoittautui vain yksi vanhempi, joten se jouduttiin perumaan. Yhteissyntymäpäiviä 50–59 ja 60–69 -vuotiaille ei onnistuttu järjestämään kuten ei muutakaan erityistä nuoria aikuisia ja työikäisiä tavoittavaa ”matalan kynnyksen” toimintaa.

Toiminnan arviointia

Seurakunnassa olisi kova tarve matalan kynnyksen toiminnalle, jolla strategiamme mukaisesti tavoitettaisiin nuoria aikuisia ja työikäisiä, ja joka olisi toimintaa, jota suunniteltaisiin tämän kohderyhmän kanssa. Tähän tarvitaan jatkossa selkeää panostusta. Yksi syy, miksi tällainen toiminta ei onnistunut vuoden 2023 aikana, on oletettavasti johtunut työntekijävaihdoksista sekä siitä, että juhluvuosi omine erityistilaisuuksineen söi resursseja tämänkaltaiselta toiminnan kehittämiseltä ja toteutukselta.

Tiedotus ja viestintä

Toiminta-ajatus

Tiedotustoiminnan tarkoituksena on tuoda seurakunnan tilaisuuksia koskeva informaatio mahdollisimman hyvin seurakuntalaisten ulottuville. Lisäksi tiedotustoiminta pyrkii mainoksilla, tiedotteilla ja sähköisellä viestinnällä olemaan näkyvillä eri medioissa sekä herättämään kiinnostusta seurakunnan toimintaa kohtaan.

Perustoiminta

Ulkoinen tiedotus:

Toiminnasta tiedottamisen tärkeimmät kanavat ovat Forssan lehden seurakuntapalsta, seurakunnan kotisivut ja sosiaalisen median kanavat (Facebook) sekä erilliset painetut mainokset, kotitalouksiin jaettavat syys- ja kevättiedotteet sekä työalakohtaiset tiedotteet.

Seurakuntatoimiston ilmoitustaululla pidetään esillä julkisoikeudellisen yhteisön edellyttämä informaatio. Seurakunnan tilojen ilmoitustauluilla tiedotetaan kirkon ja paikallisseurakunnan tapahtumista. Ilmoitustaulut kirkonkylällä sekä kylillä täydentävät tiedotustoimintaa. Kasvatustyö hyödyntää kouluja ja päiväkoteja tiedotuksen kanavina. Myös työntekijöiden ja seurakuntalaisten henkilökohtaiset kontaktit ovat tärkeä tiedottamisen kanava.

Sisäinen tiedotus:

Seurakunnan sisäinen tiedotus rakentuu säännöllisten työntekijäkokousten ja varausjärjestelmä Katrinan ympärille. Kokouksia pidetään kerran kuussa koko henkilöstölle (ns. isot työntekijäkokoukset) ja toiminnallisen puolen työntekijöille (ns. pienet työntekijäkokoukset).

Tavoitteet 2023–2025

Nykyisten tiedotuskanavien kehittäminen ja mahdollisuuksien mukaan uusien kanavien käyttöönotto. Lukkarisivujen kehittäminen aiempaa toimivammiksi. Tiedotuksen ymmärtäminen yhteiseksi tehtäväksi.

Toimintasuunnitelma 2023

1. Nuorisotyön Instagram-tilin käytön kehittäminen toimivammaksi
2. Seurakunnan uuden logon käyttöönotto
3. Lukkarin saavutettavuuskoulutuksen toteuttaminen
4. Mahdollisesti Katrinan lehti-ilmoitusautomaatiikan käyttöönotto
5. Juhlavuoden huomioon ottaminen tiedotuksessa

Tavoitteiden toteutuminen

Seurakunnan uusi logo saatiin käyttöön tammikuussa ja sitä voitiin myös hyödyntää juhluvuoden tiedotuksessa. Juhlavuoden tapahtumista pyrittiin tiedottamaan mahdollisimman laajasti ja eri kanavia hyödyntäen. Vuoden aikana WhatsAppin käyttö työntekijöiden ja eri seurakunnallisten ryhmien välisessä tiedonvälityksessä lisääntyi.

Toiminnan arviointia

Juhlavuoden tapahtumien tiedottamista voidaan yleisesti pitää verrattain onnistuneena. Edelleen tarvitaan Lukkarin ja Katrinan monipuolisempaan ja tehokkaampaan käyttöön liittyvää koulutusta sekä some-kanavien, Instagramin, käyttöönottoa.

Musiikki

Toiminta-ajatus

Kutsua musiikin keinoin ihmisiä seurakuntayhteyteen. Musiikkityö tukee muita työaloja palvelullaan ja luo yhteisöllisyyttä sekä vahvistaa paikallista musiikin harrastamista. Työmuoto tarjoaa musiikin ammattilaisille mahdollisuuden esiintymisiin.

Perustoiminta

Jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten musiikki sekä seurakuntalaisten toiveiden kuunteleminen ja henkilökohtainen palvelu. Teemajumalanpalvelusten erilaiset musiikkiprofiilit ja eri työalojen tilaisuudet. Kirkkokuoro, TSRK Messubändi sekä projektikuorot ja -bändit mahdollisuuksina osallistua aktiivisesti seurakunnan toimintaan. Konserttien toteuttaminen erityisesti yhdessä seutukunnan toimijoiden kanssa.

Tavoitteet 2023–2025

1. Juhlavuoden sujuva toteutus
2. Bändityön jatkuvuuden tukeminen

Toimintasuunnitelma 2023

Vuoden 2023 päätavoitteet ovat juhluvuden sujuva toteutus sekä bänditilan valmistaminen ja käyttöönotto Pappilan yläkertaan. Bänditila edellyttää Pappilan lukkojen ainakin osittaista uusimista niin, että nuorilla voi olla tiettyinä aikoina toimiva pääsykoodi yläkertaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Juhlavuosi sai mukavasti näkyvyyttä ja sen keskeiset tilaisuudet keräsivät huomattavan määrän osallistujia. Tärkeitä tilaisuuksia musiikkityön näkökulmasta olivat mm. Luento Tammelan keskiaikaisista liturgisista dokumenteista (42 osallistujaa), Pyhän Henrikin rukoushetki (72), historianäyttely ja yhteistyö Forssan kuvataidekoulun kanssa (yli 600 kävijää), kansanlaulukirkko helatorstaina (160), Muskatti-kirkkoseikkailu päiväkotikäisille (167), Tammela 600 - jazz-konsertti (84) sekä 600-vuotisjuhlamessu 1.10.2023 (254). Lisäksi kesällä syntynyt idea kirkon värityskirjasta ja sen toteutus toivat lisänostetta juhluvuoteen.

Bändityön jatkuvuutta on tuettu kutsumalla nuoria musisoimaan jumalanpalveluksiin. Lisäksi oli tarkoitus rakentaa bänditila Pappilan yläkertaan ja pitää bändi-workshop. Bänditilan rakentaminen on kuitenkin edelleen lykkääntynyt (ks. alla). Workshopin toteutus ei mahtunut aikatauluun, se on kuitenkin edelleen tärkeä keino rakentaa nuorille sekä sitoutumista että lisäosaamista yhteisötoimintaan. Tähän on tarkoitus palata, kun työmäärä jälleen tasaantuu.

Toiminnan arviointia

Juhlavuoden toteuttaminen vaati ennakoitua enemmän lisätyötä ja kanttorin työtehtävien määrä lisääntyi monella kymmenellä tilaisuudella. Tähän sisältyi mm. kaksi ylimääräistä kuoroprojektia materiaalin sovitustöineen sekä harjoituksineen, ison nuorten bändin kokoaminen ja harjoittaminen Saaren messuun sekä lapsityöntekijä Annemari Sipilän ja vapaaehtoisen Sirpa Sironen-Hännisen kanssa päiväkotikäisille suunnattu Muskatti-seikkailu kirkossa. Kanttori osallistui historianäyttelyn järjestelyihin sekä laati yhdessä kuvittaja Sara Teperin kanssa kirkon värityskirjan juhluvuden innoittamana. Lisäksi kanttori oli jäsenenä kunnan ja

seurakunnan yhteisessä 600-vuotisjuhlatoimikunnassa sekä kirkon remonttityöryhmässä. Pa-laute juhluvuoden tapahtumista on kuitenkin ollut kannustavaa ja kiittävää ja se on johtanut ideointiin, josta voi jatkossa nousta uusia toimintatapoja ja yhteistyön malleja.

Bändityön tukemiseksi kanttori on pyrkinyt kutsumaan erityisesti isoskoulutettavien, rippikoululaisten, musiikkiopiston oppilaiden sekä TET-jakson seurakunnassa suorittaneiden joukosta nuoria musisoimaan kanssaan jumalanpalveluksiin. Tätä työtä on tarkoitus jatkaa.

Haasteina ovat nuorten sitoutumisen vahvistaminen, aikataulujen yhteensovittaminen sekä taitojen syventäminen. Myös jumalanpalvelussuunnittelun aikaistaminen toisi tähän lisätukea. Bänditreenitilan toteutus on edelleen lykkääntynyt, sillä lukkojen uusimista ei ole toteutettu ja Pappilan yläkerrasta on vuokrattu huone työntekijälle. Lisäksi Pappilan yläkertatilaa tarvitaan kirkon remontin aikana kirkon esineiden säilyttämiseen. Näistä syistä bänditilan toteuttaminen edelleen viivästyy remontin jälkeiseen aikaan.

Tavoitteiden toteuttamisen ohella on myös tärkeää tarttua rivakasti seurakuntalaisilta nouseviin ideoihin, jotta aktiiviset seurakuntalaiset löytävät itselleen mielekkään paikan yhteisössä. Vapaaehtoinen Tuula Teperin idea Ikhtys-tilkkutyöstä, joka tehdään seurakuntalaisten lahjoittamien kankaiden/vaatteiden materiaalista, johti tällaiseen yhteistyöhön.

Syksyllä 2023 aloitti uusi aikuistyön ryhmä nimeltä tilkkupiiri, jossa kanttori Katja Korja ja diakoni Sari Tenhami ovat vahtimestarin avustuksella olleet järjestäjinä ja koollekutsujina. Käsi-työammattilainen Tuula Teperi ohjaa kerran kuussa kokoontuvan ryhmän työskentelyä. Ryhmässä tehdään tilkuista hengellisaiheisia seinätekstiilejä sekä alttarivaatteita mm. Pappilaan, diakoniatoimistoon ja nuorisotilaan. Ryhmä on kaikille avoin ja siihen voi liittyä milloin vain tai siellä voi halutessaan vaikka vain vierailla silloin tällöin.

Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Seurakunnan lapsityö toteuttaa tavoitteellista kristillistä varhaiskasvatusta ja kasteopetusta sekä tukee perheitä kasvatustyössä. Lisäksi lapsityö tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen ja kolmannen sektorin kanssa.

Perustoiminta

Pikkulapsityö, päiväkerho, perhekerho, perhekirkot, yhteiset tapahtumat, jouluku- ja pääsiäisen tapahtumat sekä Teuron pyhäkoulu

Tavoitteet 2023–2025

Varhaiskasvatustyön jatkumisen turvaaminen uudessa työntekijätilanteessa.

Tukea monipuolisemmin lapsiperheitä.

Lapsityöntekijät osallistuvat myös varhaisnuoriso- ja diakoniatyöhön.

Toimintasuunnitelma 2023

1. Syksystä lähtien työn suunnittelu ja järjestely uuden työntekijätilanteen pohjalta.
2. Tapahtumat perheille järjestetään juhluvuosi huomioiden.
3. Työntekijöiden osallistuminen myös muiden työalojen työhön.

Tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksessa kokoontui vuoden aikana tiistaisin yksi vajaan 10 lapsen kerho (Taa-pero-kerho) sekä keskiviikkona Pappilan perhekerho. Keväällä kerhoja pitivät molemmat lapsityöntekijät, mutta alkusyksyllä, Taina Hintsasen eläköidyttyä, Annemari Sipilä jonkin aikaa yhdessä Ypäjän vs. nuoristyönohjaaja Piia Nikkilän kanssa. Sipilän eläköidyttyä loppusyksyllä Nikkilä piti päiväkerhoa yhdessä suntio Kaarina Juhalan kanssa. Nikkilän työpanos ostettiin Ypäjän seurakunnalta. Perhekerhoa piti loka-joulukuussa ma. seurakuntapastori Pirjo Parviainen. Varhaiskasvatuksen työntekijät ovat olleet mukana muutamissa juhluvuoden tai seurakunnan muissa yhteisissä tapahtumissa.

Työalalla tehtiin vuoden aikana lapsityöntekijöiden virkoihin liittyneitä muutoksia. Toinen viroista muutettiin kasvatustyöntekijän viraksi, jonka tehtäväkuvaan kuuluisivat varhaiskasvatuksen ja varhaisnuorisotyön johtaminen. Toinen viroista sen sijaan lakkautettiin ja tilalle perustettiin toinen diakoniatyöntekijän virka. Tämän viran pääasialliseksi sisällöksi päätettiin nuoriso- ja perhediakonia sekä toimiminen kasvatustyöntekijän työparina varhaiskasvatuksessa.

Toiminnan arviointia

Varhaiskasvatusta vuonna 2023 leimasi ennen kaikkea pyrkimys siihen, että varhaiskasvatuksen toiminta kerhoineen jatkuisi mahdollisimman hyvin lapsityöntekijöiden eläköidyttyä ja uusien työntekijöiden rekrytointiprosessin ollessa käynnissä. Tässä onnistuttiin hyvin sijaisjärjestelyillä, vaikka jossain vaiheessa tilanne näytti melko haastavalta.

Varhaisnuorisotyö

Toiminta-ajatus

Tammelan seurakunnan varhaisnuorisotyön tavoitteena on järjestää kristillistä ja turvallista toimintaa kouluikäisille tytöille ja pojille ja tehdä heille kotiseurakuntaa tutuksi.

Perustoiminta

Toiminnan rungon muodostavat leirit, kerhot ja tapahtumat sekä kouluyhteistyö.

Tavoitteet 2023–2025

- Koulujen kanssa luottamuksen ja yhteistyön vahvistaminen
- Kerhotyön vakiinnuttaminen
- Leiritoiminnan jatkuminen

Toimintasuunnitelma 2023

1. Kerhonohjaajien ryhmäyttäminen koulutuksen ja yhdessäolon kautta
2. Kouluvierailujen sisällön selkiyttäminen
3. Leirikeskuksen ympärivuotisen käytön selvittäminen

Tavoitteiden toteutuminen

Koulujen kevätkirkkoa ei voitu järjestää koulusta johtuneista syistä, mutta uuden lukuvuoden alettua koulujen joulukirkko voitiin toteuttaa entiseen tapaan. Kotikirkko tutuksi -suunnitelma toteutettiin suunnitellusti. Marraskuussa vietettiin kymppisynttäreitä (68 osallistujaa).

Kerhoja kokoontui keväällä 6 ja syksyllä 2. Leirejä on järjestetty koulujen loma aikoina siten, että talvella pidettiin leirit 1–2-luokkalaisille (21) ja 3–6-luokkalaisille (25), kesällä 1–2-luokkalaisille (22) ja 3–6 luokkalaisille (30) sekä syksyllä 6–7-luokkalaisille (19), 1–2-luokkalaisille (22) ja 3–6-luokkalaisille (27).

Donkkis-toimintailtoja on järjestetty keväällä 3 ja syksyllä 3. Osallistujia näissä oli keskimäärin 39 lasta.

Toiminnan arviointi

Toiminnan vahvuutena on leirityö ja Donkkis-toimintaillat. Leirityö vaatii paljon työtä ja resursseja, mutta on perheitä tukevaa ja avaa polkua rippikouluun ja nuorisotyöhön. Uutena leirimuotona aloitettiin 6–7-luokkalaisten leirit. Näin nuori, joka on ollut aktiivinen alakouluikäisten leirikävijä, pääsee leirille vielä 7-luokkalaisena ennen rippikoulua. Toisena ohjaajana 6–7-leirillä toimi Milla Malin ja lasten syysleireillä Ypäjän vs. nuorisotyönohjaaja Piia Nikkilä. Kerhojen määrä väheni huomattavasti keväästä syksyyn työalasta vastaavan työntekijän eläkkeelle siirtymisen takia.

Rippikoulu

Toiminta-ajatus

Rippikoulu on evankelis-luterilaisen kirkon kasteopetusta. Rippikoulu tarjoaa nuorille mahdollisuuden pohtia elämään ja uskoon liittyviä kysymyksiä yhdessä ohjaajien ja ikätovereiden kanssa. Rippikoulua jäsentää Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017. Sen mukaisesti rippikoulun aspekteja ovat kristinuskon sisältö, yhteys, turvallisuus, pyhyys, ilo, osallisuus sekä vastuunkanto.

Perustoiminta

Rippikoulu alkaa kutsulla ja aloitustapahtumalla. Sen jälkeen on seurakuntaan tutustumista, johon kuuluu osallistuminen jumalanpalveluksiin, nuorten iltoihin, nuorten konserttiin, diakoniaopetukseen sekä tutustuminen kirkkoon. Lisäksi rippikouluryhmä valmistelee ja toteuttaa ryhmän oman messun. Ennen leiriä/intensiivijaksoa on yksi lähiopetuspäivä seurakuntakodilla. Rippikoulu päättyy ryhmän yhteiseen konfirmaatioon.

Tavoitteet 2023–2025

Rippikoulun suosion säilyttäminen. Rippikoululaisten sitouttaminen seurakunnan toimintaan. Vanhempien ottaminen tiiviimmin mukaan oman lapsensa rippikouluun.

Toimintasuunnitelma 2023

1. Katrina-ilmoittautumisen kehittäminen entistä toimivammaksi
2. Rippikoululaisten sitouttaminen aiempaa paremmin seurakuntaan tutustumisjaksoon
3. Vierailija leirille, esim. ankkuripoliisi/nettipoliisi

Tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2023 järjestettiin kolme rippikoulua, kesä 1. (20), kesä 2. (20) ja päivärippikoulu (4). Yksi nuori ilmoitti käyvänsä rippikoulun muualla. Ohjaajina leireillä toimivat Juha Koivulahti, Jari Turunen, Pasi Simola, Taina Hintsanen, Sari Tenhami (myös diakoniaopetus), Katja Korja (musiikki) ja Sohvi Sievänen (kesäteologi). Leireillä oli isosia (15) ja kesäleireillä täysikäinen nuori yövalvojana. Molemmilla kesäleireillä esiintyi Juhani Tikkanen. Rippikouluilmoittautumisen alustaa ei vielä muutettu, mutta ohjeistusta ilmoittautumiseen tarkennettiin.

Toiminnan arviointia

Rippikouluilmoittautumisen alustan muokkaaminen ja siihen tarvittava Katrina-koulutus siirtyy vuodelle 2024, jolloin on uudet työntekijät ja tehtäväkuvaukset ovat selvillä. Rippikoululaisten seurakuntaan tutustuminen ja rippikoulukortin täyttö oli osalle nuorista kovin vaikeaa. Päätettiin, että jatkossa kortin tehtävät tulee olla tehtynä ennen leirille tuloa.

Seurakuntakoti päivärippikoulun pitopaikkana todettiin huonoksi. Jatkossa päivärippikoulun intensiivijakso järjestetäänkin Kaitalammilla.

Nuorisotyö

Toiminta-ajatus

Seurakunnan nuorisotyö tarjoaa nuorille mahdollisuuden hengelliseen kasvuun. Samalla se antaa nuorelle yksilöllisen mahdollisuuden kokea kristittyjen yhteyttä.

Perustoiminta

Nuortenillat, leirit, retket, isoskoulutus, isostoiminta, avustaminen esim. Donkkiksissa.

Tavoitteet 2023–2025

Vahvistetaan nuoren seurakuntayhteyttä ja hengellistä kasvua

Toimintasuunnitelma 2023

Raamattu tutuksi nuorille

Iltakirkot nuorille, ehtoollisyhteys

Kutsutaan nuoria mukaan uusilla keinoilla

Tavoitteiden toteutuminen

Raamattu on ollut käytössä mm. isoskoulutuksessa raamatturyhmissä. Nuorten iltakirkot eivät ole toteutuneet, mutta kevään isoskoulutusleirillä ja joululahjavalvojisissa on pidetty ehtoollishartaus. Nuoria on kutsuttu mukaan leireille ja tapahtumiin. Joululahjavalvojisissa oli 17 ja Maata näkyvissä -festareilla 9 nuorta. Uutena toimintamuotona on ollut liittää Donkkis-toimintaillat osaksi rippikoulun seurakuntaan tutustumista. Isoskoulutus (11) alkoi syksyllä. Nuorteniltoja on pidetty torstaisin, ja niissä on käynyt keskimäärin 8 nuorta.

Toiminnan arviointia

Raamattuun tutustuminen ja ehtoollisyhteyden löytäminen vaatisi enemmän panostusta. Nyt haasteena ovat olleet työntekijävaihdokset. Leirielämä on nuorille erittäin tärkeää ja sitä tulee lisätä. Ajankohta ja ajatus siitä, mikä on leirin idea, ovat tärkeitä. Jatkossa leirien isosryhmien valintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ennen leiriä jokaisen isosen kanssa katsotaan ja allekirjoitetaan isossopimus. Maata näkyvissä -festareille onnistuttiin saamaan osallistujia, koska gospelmusiikki oli tullut tutuksi nuorille Uusi alkua -tapahtumassa, johon rippikouluryhmä loppiaisena osallistui. Donkkis-toimintaillat ovat kasvaneet yli 50 hengen tilaisuuksiksi ja niiden avulla on saatu lapset, nuoret ja aikuiset yhteen.

Diakonia

Toiminta-ajatus

Diakonia on kristilliseen rakkauteen ja ammatilliseen osaamiseen perustuvaa palvelua. Diakonian lähtökohtana ovat Jeesuksen esimerkki ja hänen opetuksensa.

"Seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa, jonka tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta" (KJ 4, § 3). Kirkon yhteiskunnallinen työ liittyy läheisesti diakoniavastuuseen.

Perustoiminta

Avustukset, kotikäyntityö ja yksilöiden kohtaaminen, diakoniatyön tilaisuudet, sielunhoito ja hengellinen ohjaaminen, perhediakonia, kehitysvammatyö, asiakasvastaanotot, päiväpiirit, diakonia- ja lähetyspiirit, saunaseurat, merkkipäiväkäynnit, asetetun ehtoollisen vieminen, kriisityö sekä laitospäiväkäynnit.

Tavoitteet 2023–2025

1. Diakoniatyöstä tiedottaminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen
2. Etsivä diakoniatyö, kotikäyntityö
3. Hengellisten työmuotojen ja jumalanpalveluselämään osallistumisen lisääminen

Toimintasuunnitelma 2023

Pyritään antamaan eri ikäryhmille mahdollisimman paljon tietoa kirkon diakoniasta ja sen työmuodoista sekä vaikuttamismahdollisuuksista.

Ylläpidetään yhteistyötä sosiaalitoimen, työllisyyspalvelujen, terveydenhuollon toimijoiden sekä Toimintaa Tammelan yksinäisille vanhuksille-projektin kanssa. Varaudutaan sote-alueiden tuomiin toiminnanmuutoksiin. Varaudutaan yhteiskunnan perustoiminnoissa tapahtuviin muutoksiin, kuten hintojen nousuun, sosiaaliturvan heikkenemiseen ja yleisen turvattuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden lisääntymiseen.

Diakoni hautausmaalla -toiminta jatkuu kesäkuukausina. Pappilan Kahvilan toimintaa pyritään jatkamaan TTYv-projektin kanssa. Kotikäyntityöhön panostetaan. Asiakasvastaanottojen ajankäyttöä tehostetaan. Kehitysvammaisten parissa tehtävää toimintaa lisätään.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on ylläpidetty ja joiltain osin myös lisätty. Sosiaalitoimen ja työllisyydenhoidon kanssa yhteistyö on entisestään tiivistynyt sote-alueiden käyttöönoton tuomien muutosten myötä. Vanhusneuvoston kokouksissa ja toiminnassa on diakoniatyö tiiviisti mukana. Etsivän senioritoiminnan hankkeen kanssa yhteistyötä on viikoittain. Yhteistyötahojen kautta myös tiedottaminen on lisääntynyt ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuus Tammelan alueella on kasvanut.

Etsivän kotikäyntityön lisäämiseen ei vuoden 2023 aikana ole ollut resursseja, mutta kotikäyntityötä on kuitenkin tehty. Diakoni hautausmaalla on sekin etsivää asiakastyötä, ja siten tärkeäksi koettu toimintamuoto.

Jumalanpalveluselämään osallistuminen on toteutunut kohtuullisen hyvin. Mikäli tätä työtä lisätään, se tuo resurssiongelman arkiviikolla tehtävään diakoniatyöhön.

Toiminnan arviointia

Diakoniatyö on ollut eri ikäluokkia tavoittavaa ja tarjonnut laaja-alaista palveluneuvontaa. Sosiaalialan suurissa muutoksissa ja digitalisoituvien palvelujen tavoitettavuudessa on ollut asiakkaiden parissa paljon työkenttää vuoden 2023 aikana. Myös mielenterveyspalvelujen alati heikkenevät resurssit seutukunnalla aiheuttavat painetta diakoniatyölle.

Kotikäyntityöhön ei ole ollut mahdollista panostaa tarpeeksi. Kehitysvammaisten parissa tehtävää työtä ei ole vuoden 2023 aikana ollut.

Kirkon diakoniatyö on yhteiskunnassamme merkittävä työmuoto. Erityisesti niiden ihmisten keskuudessa, joilla ei ole varaa hankkia maksullisia palveluja ja jotka ovat syrjäytymässä tai jo syrjäytyneet yhteiskunnan toiminnoista.

Palveleva puhelin

Toiminta-ajatus

Valtakunnallisen puhelinauttamisen laadukas ja vastuullinen paikallinen toimija.

Perustoiminta

Puhelinauttaminen on osa kirkon sielunhoidollista tehtävää, jonka tarkoituksena on vahvistaa soittajien elämänlaatua ja vähentää yksinäisyyden kokemusta kuuntelu- ja keskusteluavun keinoin. Yhtenä vapaaehtoistyön muotona se vahvistaa päivystäjien yhteyttä seurakuntaan ja auttaa kasvamaan kristittyinä. Palveleva puhelin toimii tarvittaessa valtakunnallisena kirkon kriisipuhelimenä.

Tavoitteet 2023–2025

1. Uusien päivystäjien rekrytointi
2. Täydennyskoulutuksien järjestäminen

Toimintasuunnitelma 2023

Eläkeläiset ovat potentiaalisinta ikäluokkaa päivystäjiksi, joten rekrytointi ja toiminnasta kertominen suunnataan sellaisiin järjestöihin, joissa heitä toimii, esim. eläkejärjestöt. Täydennyskoulutusta järjestetään omin resurssein, mutta vahvistetaan myös koulutusyhteistyötä lähipaikkakuntien kanssa, esim. Hämeenlinna ja Tampere.

Tavoitteiden toteutuminen

Uusien päivystäjien eikä täydennyskoulutuksien järjestäminen ole toteutunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnan arviointia

Asetettujen tavoitteiden toteutumista on vaikeuttanut se, että työalasta vastannut seurakuntapastori Anne Koivula oli poissa kesäkuusta alkaen. Kesäkauden jälkeen Palvelevan puhelimen organisoinnista otti vastuuta diakoni Sari Tenhami, jolloin kyseessä oli etupäässä vain olemassa olevan toiminnan ylläpitäminen. Jatkossa on selvitettävä, mitkä resurssit Tammelan seurakunnalla on jatkaa alueen Palvelevan puhelimen vastuuseurakuntana.

Lähetys

Toiminta-ajatus

Lähetystyön luonteeseen kuuluu meneminen sinne, missä Kristusta ei vielä tai ei enää tunneta. Tammelan seurakunta osallistuu kirkon maailmanlaajuiseen lähetystehtävän toteuttamiseen. Kristuksen kirkolleen antama lähetystehtävä kulkee läpileikkaavasti mukana monessa seurakunnan työmuodossa.

Perustoiminta

Työala järjestää mm. lähetysiltoja ja lähetyslounaita ja kokoaa lähetystyön tukemiseen tarkeitteja ryhmiä sekä täyttää lähetysjärjestöjen kanssa solmittujen nimikko- ja kannatussopimusten velvoitteet. Nimikkolähetit tai -kohteiden edustajat vierailevat seurakunnassa kertomassa työstään ja järjestön toiminnasta.

Tavoitteet 2023–2025

Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen seurakunnan lähetystyössä ja toiminnan aikaisempaa näkyvämpi esilläolo.

Toimintasuunnitelma 2023

Kutsutaan kaikkien seurakunnan tukemien järjestöjen nimikkolähetit tai muut edustajat vierailulle seurakuntaan kerran vuoden aikana. Vahvistetaan rovestikunnallista lähetysyhteistyötä.

Tavoitteiden toteutuminen

Seurakunnan nimikkolähetien kutsuminen vuoden aikana vierailulle Tammelaan ei toteutunut. Osaltaan tähän vaikutti juhluvuosi ja siitä johtuneet resurssoinnit. Nimikkolähetien ja -kohteiden osalta tapahtui myös muutoksia. SEKL:n maahanmuuttajatyöntekijä Juhani Mäkilä eläköityi ja hänen tekemänsä työn jatkajiksi valittiin Pohjois-Afrikassa/Espanjassa maahanmuuttajatyötä tekevät Antti ja Laura Olkkonen perheineen. Samoin muutettiin Kylväjän nimikkokohteita siten, että luovuttiin Tel Avivissa toimivan Immanuel-kirkon työn tukemisesta, mutta otettiin tilalle Pirkko Saidin arabiankielinen työ. Päätettiin myös jatkaa Jerusalemissa olevan Caspari-keskuksen työn tukemista ja uutena sen rinnalla sovittiin Ukrainassa tehtävän juutalaistyön tukeminen.

Toiminnan arviointia

Lähetystyötä olisi välttämätöntä tehdä nykyistä näkyvämmäksi seurakunnassa. Parhaiten tämä toteutuisi tempauksin järjestämällä mm. Lähetysiltapäivä, johon kutsuttaisiin mukaan samalla kertaa kaikki tai useampi seurakunnan tukema lähetysjärjestö. Kentällä olevat nimikkolähetit olisi mahdollista ottaa tilaisuuteen mukaan etäyhteydellä. Edelleen olisi tarpeen lähetystyön osalta elvyttää rovestikunnallista toimintaa. Lähetysjärjestöpohjaa olisi myös hyvä laajentaa kutsumalla seurakuntaan mm. Open Doors ja Marttyyrien Ääni -järjestöjen edustajia, jotka toimivat hyvin ajankohtaisen asian hyväksi.

Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta

Toiminta-ajatus

Kansainvälisen diakonian tarkoituksena on edistää maailmanlaajaa lähimmäisyyttä. Seurakunta toimii osana kansainvälistä kirkkojen ja järjestöjen yhteisöä köyhyyden vähentämiseksi sekä rauhan ja oikeudenmukaisuuden toteuttamiseksi.

Perustoiminta

Kansainvälistä diakoniaa seurakunnassa toteutetaan kehitysyhteistyönä, katastrofi- ja pakolaisapuna sekä kirkkojen välisenä yhteistyönä. Kansainvälisen diakoniatyön avustukset katastrofityölle kanavoidaan Kirkon Ulkomaanavun kautta. Tehtäväalueeseen kuuluu myös ystävyysseurakuntasuhteet etenkin Viron, mutta myös Latvian ja Unkarin kirkkojen kanssa yhteistyössä Forssan seurakunnan kanssa.

Tavoitteet 2023–2025

Lisätään valmiutta antaa seurakuntana tukea erilaisten katastrofien jälkihoitoon Kirkon Ulkomaanavun kautta. Vahvistetaan yhteistyötä etenkin Virossa toimivan ystävyysseurakunta Kaarlin kanssa.

Toimintasuunnitelma 2023

Nostetaan kansainvälisen diakonian talousarviomäärärahaa 2000 eurosta 4000 euroon. Avustetaan yhteistoiminnassa Forssan seurakunnan kanssa nuorisotyönohjaajan palkkaamista Kaarlin seurakuntaan.

Talousarvioperustelut

Tavoitteiden toteutuminen

Talousarviomäärärahaa Kirkon Ulkomaanavulle nostettiin 3000 euroon. Kaarlin ystävyysseurakunnan kanssa ei ole ollut vuoden aikana mitään erityisiä yhteyksiä.

Toiminnan arviointia

Toiminnallisten yhteyksien vahvistaminen Tallinnan Kaarlin seurakunnan kanssa rikastuttaisi myös Tammelan seurakunnan elämää. Olisi syytä toteuttaa yhdessä Forssan seurakunnan kanssa vierailuja Kaarliin ja rohkaista kaarlilaisia vierailemaan Tammelassa ja Forssassa. Esim. aiemmin järjestetyt kuorovierailut voisivat olla hyvä tapa ylläpitää rakentavaa yhteyttä.

Muu seurakuntatyö

Toiminta-ajatus

Muu seurakuntatyö kattaa etupäässä seurakunnat suuremmat erillistapahtumat kuten juhla-vuosien toiminnan.

Perustoiminta

Erillistapahtumiin liittyvä toiminta, jota ovat esimerkiksi juhla- ja erityisjumalanpalvelukset, konsertit ja muut musiikkitapahtumat, normaalista toiminnasta poikkeavat yleisötapahtumat, asiantuntijaluennot, tempaukset, retket sekä työalojen tavallisesta toiminnasta poikkeavat tapahtumat.

Tavoitteet 2023–2025

Muussa seurakuntatyössä järjestetään toimintaa, jolla vastataan erilaisiin ajankohtaisiin tarpeisiin. Nämä voivat olla Tammela paikallisesti koskevia, mutta myös rovasti- ja seutukunnallisia tai kokonaiskirkollisia hankkeita. Vuonna 2023 paikallinen hanke, johon seurakunta liittyy koko vuoden ajan, on Tammelan 600-vuotisjuhlinta.

Toimintasuunnitelma 2023

Tammela 600 vuotta -juhlavuoden ohjelmaa seurakunnassa (alustava)

15.1. klo 15 Mitä Tammelan kirkossa laulettiin 1500-luvulla? Tammelassa säilyneet liturgisen musiikin käsikirjoitukset. Luento seurakuntakodilla, musiikin tohtori ja tutkija Jorma Hannikainen.

19.1. klo 18 Pyhän Henrikin muistopäivän rukoushetki. Musiikkia 1500-luvulta. Liturgi lääninrovasti Esa Löytömäki. Kanttori Katja Korja, Tammelan kirkkokuoro sekä Pyhän Henrikin projektikuoro.

12.2. klo 15 Lauluja ystävälle -konsertti kirkossa. Vihdin kamarikuoro ja Tammelan kirkkokuoro.

12.3. klo 13 Seurakunta 600 vuotta - Kirkko ennen ja nyt -näyttelyn avajaiset seurakuntakodilla. Näyttelyssä on esillä rinnakkain kirkon historiallista esineistöä sekä Forssan kuvataidekoulun oppilastoita.

13.-17.3. klo 17-19 Seurakunta 600 vuotta – Kirkko ennen ja nyt -näyttely on avoinna yleisölle. Lisäksi näyttely on avoinna sunnuntaisin: 19.3., 26.3., 2.4. ja 9.4. klo 12-13. Näyttely on myös tilauksesta avoinna ryhmille.

Ajankohta avoin: Kirkkopienoismaailman rakennus -työpaja seurakuntakodilla.

18.5. klo 12 Helatorstain kansanlaulukirkko kirkossa. Kirkkokahvit seurakuntakodilla. Esille kansallispuvut 600-vuotiaan emäpitäjän kunniaksi.

28.5. Helluntain messu Saaren kansanpuistossa.

Elokuussa: Kirkkovaellus Portaasta kirkolle.

Elokuussa: Jazz-konsertti. Hannu Mäkelä et. al.

Syyskuussa: Virsi-iltamat kirkossa. Yhteislaulutilaisuus yhdessä rovastikunnan kuorojen kanssa.

29.9. klo 17-21 Mikaelin tapahtuma - Tammela 600 vuotta.

1.10. klo 10 Tammela 600 vuotta -juhlamessu kirkossa. Mukana mm. Piispa Matti Repo ja kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokuna.

Muuta toimintaa:

Seppo Kujalan luennot Tammelan 600-vuotisesta historiasta Kirkko kylässä -messujen yhteydessä eri kylillä keväällä ja syksyllä.

Tarinatuokiot kirkossa toukokuussa. Muskatti-kissan matkassa pienimmätkin pääsevät tutustumaan kirkkoon. Kirkkoa tutkitaan eri aistein ja kuullaan myös musiikkia. Tilaisuus tarjotaan päiväkodeille ja perhepäivähoitajille yhteistyössä Tammelan varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi seurakunnan omille ryhmille järjestetään sama tilaisuus.

Askarreltavat pahvipienoismallit kirkosta annetaan seurakunnan lahjana jokaiselle Tammelan koululaiselle.

Nuorisotyö järjestää oman ohjelman nuorille ja kouluille.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnitelman mukaiset juhluvuoden tapahtumat ja toiminnot toteutuivat pääosin. Harvoja toteutumatta jääneitä tilaisuuksia oli kirkkopienoismallityöpajan järjestäminen, mikä johtui pienoismallin suuritöisyydestä. Sen sijaan tapahtuma, jota ei ollut toimintasuunnitelmassa, mutta joka järjestettiin, oli historia-asiantuntija Seppo Kujalan ja kirkkoherra Juha Koivulahden pitämät viiden kerran seurakuntahistorialuennot Tammelan kirkossa elo-lokakuussa. Luennot keräsivät parhaimmillaan viitisenkymmentä osallistujaa. Erikseen on mainittava, että seurakuntasalin kabinetissa esillä ollut historianäyttelyn sekä lasten ja nuorten taidenäyttely tavoitti yksittäisiä henkilöitä ja ryhmiä noin 700–800. Näyttelyä esitteli pääosin Seppo Kujala.

Toiminnan arviointia

Seurakunta on ollut koko vuoden ajan näkyvästi ja erilaisin juhluvuoteen liittyvin tapahtumin esillä. Yhteistyö kunnan kanssa oli varsin hyvää, vaikka kunnassa tapahtuikin juhluvuoden toteutuksen kannalta tärkeä työntekijävaihdos. Musiikilla on ollut seurakunnassa vahva rooli, mutta myös historiaa on tuotu monin tavoin esille unohtamatta seurakunnan tämän päivän elämää. Juhluvuoden rinnalla ja osin siihen liittyen on kulkenut myös kirkon korjaus- ja muutostyöprosessi. Puutteena sen sijaan on pidettävä sitä, että varhaiskasvatuksella ja nuorisotyöllä olisi voinut olla enemmän juhluvuoteen liittynyttä näkyvyyttä. Tämä koettiin myös kunnan osalta puutteena.

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	22 500,00	16 212,75	6 287,25	72,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-134 610,00	-165 029,81	30 419,81	122,6
Toimintakate 1	-112 110,00	-148 817,06	36 707,06	132,7
Toimintakulut (sisäiset)		-65 536,60	65 536,60	0,0
Toimintakate 2	-112 110,00	-214 353,66	102 243,66	191,2
Laskennalliset erät		-77 936,66	77 936,66	0,0
Sisäiset korkokulut		-886,27	886,27	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-77 050,39	77 050,39	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-112 110,00	-292 290,32	180 180,32	260,7

Hautaustoimen perustehtäviä ovat hautaaminen, hautarekisterin ylläpito, hautausmaiden kunnossapito sekä hautaukseen liittyvät työt hautausmaalla. Hautaustoimi huolehtii riittävästä hautapaikkavarannosta. Kulttuurihistoriallisesti merkityksellisten hautamuistomerkkien kunnosta huolehditaan. Hautaustoimi palvelee vainajan omaisia ja hautausmaalla kävijöitä kaikissa hautaustoimeen liittyvissä asioissa.

Lain edellyttämä tunnuksen hauta-alue sijaitsee Forssan seurakunnan hautausmaalla. Alueen hoidosta ja ylläpidosta vastaa Forssan seurakunta.

Varsinainen hautaustoimi

Varsinaiseen hautaustoimeen kuuluu hautauksien valmistelutehtävät kirkossa ja hautausmailla.

Hautausmaakiinteistöt

Tammelan hautausmaan vanha osa on vihitty käyttöön 12.7.1812. Tuolloin hautausmaa oli vain noin puolen hehtaarin kokoinen, useiden laajennusten jälkeen pinta-ala on noin kuusi hehtaaria.

Uusihautausmaa – uusi puoli – on vanhan yläpuolella, vihitty käyttöön syksyllä 1988. Alue on noin kolme hehtaaria, jossa sijaitsee myös uurnahauta-alue.

Yhtenäisen alueen muodostavat sankarihaudat, Karjalaan jääneiden muistomerkki (1952) ja Forssan tehtaiden perustaja A. W. Wahrenin hauta, vuonna 1885 (Forssalle oma hautausmaa 1909).

Sankarivainajia lepää hautausmaalla 210. Massiivinen sankaripatsas on kuvanveistäjä Matti Visannin tekemä. Sankaripatsaan päältä nousee risti, jota alhaalla olevan enkelin kohotettu käsi osoittaa, aivan kuin rohkaisten vierellään olevaa soturia: ”Terve risti, ainoa toivomme!”

Oikean pääkäytävän varrella on vapaussodan uhrien muistomerkki: ”Mustialan oppilaitosten uhreja Suomen vapaudelle 1918”. Haudassa lepää oppilaitoksen 13 nuorta vainajaa.

Toimintasuunnitelma

Hautausmaakatselmuksessa todettuina puutteina varistorakennusten peltikatot uusitaan talousarviovuotena.

Toteutuminen

Varistorakennuksien peltikatot uusittiin. Hautausmaalta kaadettiin huoltotoimenpiteinä puita.

Uuden kirkkolain edellyttämän hautausmaan hoitosuunnitelman sekä muiden hautausmaata koskevin dokumenttien valmistelu aloitettiin loppu vuodesta. Määräaikaisen hautausmaatyöntekijän työajasta 40 prosenttia kohdistuu tähän valmistelutyöhön.

Torron hautausmaa

Torron kylällä sijaitsee hautausmaa, jonka Torron kyläläiset suunnittelivat. Torron hautausmaa vihittiin käyttöön 1801. Nykyisin hautausmaa on Tammelan seurakunnan vastuulla.

Hautausmaan varistorakennus irtaimistoiheen siirrettiin kappelitoimikunnalta seurakunnan vakuutuksiin.

Vuoden aikana Torrolla oli kaksi arkkuhautausta ja yksi uurnahautaus.

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	16 000,00	15 821,15	178,85	98,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-283 110,00	-340 275,22	57 165,22	120,2
Toimintakate 1	-267 110,00	-324 454,07	57 344,07	121,5
Toimintatuotot (sisäiset)		467 468,67	-467 468,67	0,0
Toimintakate 2	-267 110,00	143 014,60	-410 124,60	-53,5
Poistot ja arvonalentumiset	-66 970,00	-100 570,69	33 600,69	150,2
Laskennalliset erät		-61 186,10	61 186,10	0,0
Sisäiset korkokulut		-54 873,52	54 873,52	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-6 312,58	6 312,58	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-334 080,00	-18 742,19	-315 337,81	5,6

Kiinteistötoimen tehtävä on ylläpitää seurakunnan toimitiloja sellaisessa kunnossa, että seurakunnan varsinaista toimintaa voidaan tiloissa asianmukaisesti toteuttaa.

Tavoitteena on Basis-järjestelmän kiinteistötietojen ylläpito ja hyödyntäminen sekä talousarviovuotena esinerekisteriin seurakunnan arvoesineiden tietojen tallentaminen. Kirkkohallitus vastaa Basis-järjestelmän kustannuksista.

Kiinteistötoimen ratkaisujen pohjaksi laaditaan kiinteistöstrategia.

Toteutuminen

Basis-järjestelmän kiinteistötietoja on ylläpidetty kiinteistöjen kulutustietojen osalta ja esinerekisteriin on tiedot tallennettu. Kiinteistöstrategia tilattiin FinPromalta, se tulee hallinnon käsittelyyn keväällä 2024.

Kirkko

Tammelan harmaakivikirkon vanhin osa on valmistunut 1500-luvulla. Kirkon laajennusosa on valmistunut vuonna 1785. Kirkkokäytävä on Suomen toiseksi pisin ja nykyisin kirkossa on istumatilaa noin 800 hengelle.

Toimintasuunnitelma

Kirkon remontti aloitetaan vuonna 2024. Arkkitehtisuunnittelijaksi valittiin Noan Oy. Remontin suunnittelu ja urakoitsijoiden valinta suoritetaan talousarviovuonna.

Kirkon katon auringonvalolle altistuva puoli tervataan uudelleen, koko katto tervattiin kesällä 2022.

Kirkon käytöstä päättää kirkkoherra yhdessä kirkkoneuvoston kanssa.

Toteutuminen

Kirkon korjaus- ja muutostöiden suunnittelua jatkettiin. Rakennesuunnittelijaksi valittiin HP-Insinöörit Oy, sähkösuunnittelijaksi Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy, AV-suunnittelijaksi Sweco Finland Oy:n ja LVI-suunnittelijaksi Insinööritoimisto Erkki Leskinen Oy. Urakoitsijoiden valinta siirtyi vuodelle 2024.

Rakennushistoriaselvityksen teki Arkkitehtitoimisto Neva Oy ja liturgisen selvityksen Kirkko-tila Oy.

Korjaus- ja muutossuunnitelmista järjestettiin seurakuntalaistilaisuus 4.5. Tiedotusta on ollut Forssan lehdessä sekä seurakunnan omilla kanavilla.

Heti kirkon lämpöpuhaltimen moottori rikkoontui ja uusi moottori vaihdettiin. Loppuvuonna 2022 toteutettavaksi suunniteltu IV-saneeraus siirtyi urakoitsijasta johtuneista syistä keväälle 2023. Nämä menot aiheuttivat määrärahan ylityksen.

Kirkon katon auringonvalolle altistuva puoli tervattiin.

Torron kappeli

Torron kappeli on Torron kyläläisten ylläpitämä, vuonna 1969 valmistunut kappeli. Sen yhteydessä oleva kellotapuli valmistui vuonna 2006.

Torron kappelissa pidetään messuja joitakin kertoja vuodessa. Seurakunta avustaa Torron kappelitoimikuntaa kiinteistön ylläpitoon liittyen.

Seurakunta teki kappelitoimikunnan puolesta kappelin sähkösopimuksen, koska toimikunnalla ei ole y-tunnusta. Hautausmaan varastorakennus irtaimistoinen siirrettiin seurakunnan vakuutuksiin.

Seurakuntakoti

Seurakuntakodissa on sali juhlayhteyteen 120 henkilölle.

Tiloissa toimii diakoniatoimisto, nuoriso- ja varhaisnuorisotyö sekä varhaiskasvatus.

Toimintasuunnitelma

Seurakuntasaliin sijoitetaan talousarviovuotena juhluvuoden näyttely.

Seurakuntakodin saliin hankitaan viilennin.

Toteutuminen

Saliin hankittiin uudet pöydät, jotka mahdollistavat tilan monikäyttöisyyttä. Vanhat raskaat pöydät myytiin. Viilentimiä asennettiin saliin sekä diakoniatoimistoon. Juhlavuoden näyttely oli salissa kevästä loppusyksyyn.

Pappila

Pappila on valmistunut 1963, jossa sijaitsi vuoteen 1992 kirkkoherranvirasto ja kirkkoherran virka-asunto. Rakennuksessa tehtiin 2002 peruskorjaus, jossa saatiin tilat juhlayhteyteen 55 henkilölle.

Toimintasuunnitelma

Pappilan tiilikatto puhdistetaan sammaleesta.
Lukotusta uusitaan.
Viilennin hankitaan pappilan saliin.
Autotallin liuskan kivimuuri korjataan.
Investointiosaan on varattu piha-alueen asfaltointi.

Toteutuminen

Pappilan tiilikaton puhdistus ja suojaus pystyttiin tekemään omalla työvoimalla. Lukotuksen uusiminen päätettiin siirtää. Pappilan saliin asennettiin viilennin. Autotallin liuskan kivimuurin korjausta suunniteltiin, mutta tekijää ei työlle onnistuttu löytämään.

Kaitalammin leirikeskus

Leirikeskus sijaitsee Susikkaan kylässä Kaitalammen rannalla.

Leirikeskus on valmistunut 1970-luvun lopulla. Kaksikerroksissa päärakennuksessa on majoitustilat 42 henkilölle. Erillisessä saunarakennuksessa on saunatilat.

Leirikeskus on pääosin seurakunnan omassa käytössä ja käyttö keskittyy kesäaikaan. Pienessä määrin leirikeskusta vuokrataan myös ulkopuolisille käyttäjille.

Toimintasuunnitelma

Kaitalammin piha-alueen puustoa harvennetaan.
Ilmastointi puhdistetaan.

Toteutuminen

Leirikeskuksessa pidettiin seurakunnan oman leiritoiminta keväästä syksyyn.

Käyttö 2023

omia leirejä	10 kpl, yhteensä 24 leirivrk
muu oma toiminta	5 tilaisuutta
ulkopuoliset	2 tilaisuutta ja 8 majoitusvrk

FinProma teki lokakuussa kiinteistökatselmuksen, jonka yhteydessä laadittiin pitkän tähtäimen suunnitelma välttämättömistä korjaustoimenpiteistä.

Puuston harvennuksesta sovittiin syksyllä ja harvennus on tehty talvella 2024. Ilmastointia puhdistettiin siten, että siinä ollut meluhaitta saatiin korjattua.

Seurakuntatoimisto (rakennus)

Tammelan seurakuntatoimisto kiinteistössä on tilat seurakuntatoimistolle, talouspäällikölle sekä papeille ja hautausmaan hoitajalle.

Toimintasuunnitelma

Seurakuntatoimiston ulkovuori huoltomaalataan.
Työhuoneisiin hankitaan viilentimiä.

Toteutuminen

Ulkovuorin huoltomaalauksesta luovuttiin, koska todettiin, että tarve on pelkkää maalausta isommalle ulkovuorin korjaukselle.

Viilentimiä asennettiin kirkkoherran ja talouspäällikön työhuoneisiin.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	59 069,89	56 600,00	53 996,31	2 603,69	95,4
Korvaukset	9 549,79	8 500,00	6 726,65	1 773,35	79,1
Myyntituotot	85,00	700,00	5 371,44	-4 671,44	767,3
Maksutuotot	31 703,33	26 950,00	20 243,24	6 706,76	75,1
Vuokratuotot	9 675,80	16 000,00	14 827,51	1 172,49	92,7
Metsätalouden tuotot			0,00	0,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	4 086,72	450,00	1 930,47	-1 480,47	429,0
Tuet ja avustukset	3 953,82	4 000,00	3 541,20	458,80	88,5
Muut toimintatuotot	15,43		1 355,80	-1 355,80	
Toimintakulut	-1 251 632,82	-1 314 050,00	-1 407 583,13	93 533,13	107,1
Henkilöstökulut	-715 370,77	-704 510,00	-746 690,17	42 180,17	106,0
Palvelujen ostot	-329 003,26	-380 400,00	-425 237,40	44 837,40	111,8
Vuokrakulut	-1 866,21	-3 500,00	-1 671,30	-1 828,70	47,8
Aineet ja tarvikkeet	-139 337,70	-165 640,00	-170 893,93	5 253,93	103,2
Annetut avustukset	-50 734,37	-44 950,00	-45 150,73	200,73	100,4
Muut toimintakulut	-15 320,51	-15 050,00	-17 939,60	2 889,60	119,2
TOIMINTAKATE	-1 192 562,93	-1 257 450,00	-1 353 586,82	96 136,82	107,6
Kirkollisverotulot	1 365 143,25	1 330 000,00	1 511 281,46	-181 281,46	113,6
Valtionrahoitus	119 064,00	120 000,00	120 972,96	-972,96	100,8
Verotuskulut	-17 597,01	-17 600,00	-17 554,93	-45,07	99,7
Kirkon rahastomaksut	-113 308,98	-111 000,00	-118 134,00	7 134,00	106,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-46 907,96	6 000,00	52 911,15	-46 911,15	881,9
Korkotuotot	77,61	6 000,00	24 946,05	-18 946,05	415,8
Muut rahoitustuotot	702,00		702,01	-702,01	
Arvon alentumiset sijoituksista	-47 661,87		-16 204,98	16 204,98	
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista			43 557,47	-43 557,47	
Korkokulut	-25,70		-89,40	89,40	
VUOSIKATE	113 830,37	69 950,00	195 889,82	-125 939,82	280,0
Poistot ja arvonalentumiset	-69 413,65	-66 970,00	-100 570,69	33 600,69	150,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-69 413,65	-66 970,00	-68 503,88	1 533,88	102,3
Kertaluonteiset poistot			-32 066,81	32 066,81	
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00		0,00	-0,00	
Tuotot	37 901,40		58 039,41	-58 039,41	
Kulut	-48 720,84		-55 405,26	55 405,26	
Siirrot rahastosta/rahastoon	10 819,44		-2 634,15	2 634,15	
TILIKAUDEN TULOS	44 416,72	2 980,00	95 319,13	-92 339,13	3 198,6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	44 416,72	2 980,00	95 319,13	-92 339,13	3 198,6

Verotulot ja valtionrahoitus

Tili- vuosi	Kirkollisveropro- sentti	Kirkollis- vero	Valtionrahoi- tus
2023	1,70	1 511 281,46	120 972,96
2022	1,70	1 365 143,25	119 064,00
2021	1,70	1 315 241,07	117 552,00
2020	1,70	1 287 623,36	117 468,00
2019	1,70	1 265 256,17	117 228,00

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosan toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%
1015020000 - Kirkot	0,00	-210 315,07	-44 770,28	-300 000,00	100 000,00	-200 000,00	-165 544,79		-165 544,79	-34 455,21	82,77
2009420 - Kirkko	0,00	-210 315,07	-44 770,28	-300 000,00	100 000,00	-200 000,00	-165 544,79		-165 544,79	-34 455,21	82,8
1015060000 - Seurakuntakoti	0,00			-30 000,00	30 000,00	0,00				0,00	
2010277 - Seurakuntakoti piha	0,00			-30 000,00	30 000,00	0,00				0,00	
1015060100 - Pappila	0,00			-30 000,00	30 000,00	0,00				0,00	
2010278 - Pappilan piha	0,00			-30 000,00	30 000,00	0,00				0,00	
1015110000 - Muu kiinteistötoimi	0,00	-18 548,00	-9 274,00				-9 274,00	0,00	-9 274,00	9 274,00	
2009671 - Hakkapeliitapatsas	0,00	-18 548,00	-9 274,00				-9 274,00	0,00	-9 274,00	9 274,00	
Yhteensä	0,00	-228 863,07	-54 044,28	-360 000,00	160 000,00	-200 000,00	-174 818,79	0,00	-174 818,79	-25 181,21	87,4

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	113 830,37	69 950,00		69 950,00	195 889,82	-125 939,82	280,0
Vuosikate	113 830,37	69 950,00		69 950,00	195 889,82	-125 939,82	280,0
Investoinnit	-99 186,58	-360 000,00	160 000,00	-200 000,00	-165 544,79	-34 455,21	82,8
Investointimenot	-105 686,58	-360 000,00	160 000,00	-200 000,00	-174 818,79	-25 181,21	87,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 500,00				9 274,00	-9 274,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	14 643,79	-290 050,00	160 000,00	-130 050,00	30 345,03	-160 395,03	-23,3
Muut maksuvalmiuden muutokset	-48 350,57				236 105,25	-236 105,25	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 640,44				9 262,46	-9 262,46	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-59 582,67				79 201,66	-79 201,66	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	4 591,66				147 641,13	-147 641,13	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-48 350,57				236 105,25	-236 105,25	
Rahavarojen muutos	-33 706,78	-290 050,00	160 000,00	-130 050,00	266 450,28	-396 500,28	-204,9
Rahavarojen muutos (tase)	-33 706,78				266 450,28	-266 450,28	

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2023	TA-muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
toimintakate	-1 257 450			-1 353 586	96 136
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	1 330 000			1 511 281	181 281
Valtionrahoitus	120 000			120 972	972
Keskusrahastomaksu	48 000			51 192	3 192
Eläkerahastomaksu	63 000			66 942	3 942
Avustukset	44 950			45 150	200
Investointiosa					
Kirkon remontti	-300 000	100 000	-200 000	-165 544	-34 455
Asfaltoinnit	-60 000	60 000	0	0	
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Ottolainauksen muutokset					

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	53 996,31	59 069,89
Korvaukset	6 726,65	9 549,79
Myyntituotot	5 371,44	85,00
Maksutuotot	20 243,24	31 703,33
Vuokratuotot	14 827,51	9 675,80
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 930,47	4 086,72
Tuet ja avustukset	3 541,20	3 953,82
Muut toimintatuotot	1 355,80	15,43
Toimintakulut	-1 407 583,13	-1 251 632,82
Henkilöstökulut	-746 690,17	-715 370,77
Palvelujen ostot	-425 237,40	-329 003,26
Vuokratulot	-1 671,30	-1 866,21
Aineet ja tarvikkeet	-170 893,93	-139 337,70
Annetut avustukset	-45 150,73	-50 734,37
Muut toimintakulut	-17 939,60	-15 320,51
TOIMINTAKATE	-1 353 586,82	-1 192 562,93
Kirkollisverotulot	1 511 281,46	1 365 143,25
Valtionrahoitus	120 972,96	119 064,00
Verotuskulut	-17 554,93	-17 597,01
Kirkon rahastomaksut	-118 134,00	-113 308,98
Rahoitustuotot ja -kulut	52 911,15	-46 907,96
Korkotuotot	24 946,05	77,61
Muut rahoitustuotot	702,01	702,00
Arvon alentumiset sijoituksista	-16 204,98	-47 661,87
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	43 557,47	0,00
Korkokulut	-89,40	-25,70
VUOSIKATE	195 889,82	113 830,37
Poistot ja arvonalentumiset	-100 570,69	-69 413,65
Suunnitelman mukaiset poistot	-68 503,88	-69 413,65
Kertaluonteiset poistot	-32 066,81	0,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	58 039,41	37 901,40
Kulut	-55 405,26	-48 720,84
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 634,15	10 819,44
TILIKAUDEN TULOS	95 319,13	44 416,72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	95 319,13	44 416,72

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Tulorahoitus	195 889,82	113 830,37
Vuosikate	195 889,82	113 830,37
Investoinnit	-165 544,79	-99 186,58
Investointimenot	-174 818,79	-105 686,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 274,00	6 500,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	30 345,03	14 643,79
Muut maksuvalmiuden muutokset	236 105,25	-48 350,57
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	9 262,46	6 640,44
Lyhytaikaisten saamisten muutos	79 201,66	-59 582,67
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	147 641,13	4 591,66
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	236 105,25	-48 350,57
Rahavarojen muutos	266 450,28	-33 706,78
Rahavarojen muutos (tase)	266 450,28	-33 706,78

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	266 450,28	-33 706,78
Rahavarat kauden lopussa	2 300 523,12	2 034 072,84
Rahavarat kauden alussa	2 034 072,84	2 067 779,62

3 Tase

	2023	2022
VASTAAVAA	4 443 349,21	4 280 441,09
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 868 219,68	1 803 245,58
Aineelliset hyödykkeet	1 859 648,81	1 794 674,71
Maa- ja vesialueet	61 890,40	61 890,40
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	25 245,01	25 245,01
Rakennukset	1 546 470,88	1 635 041,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 727,45	27 727,93
Koneet ja kalusto	0,00	0,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	210 315,07	44 770,28
Sijoitukset	8 570,87	8 570,87
Osakkeet ja osuudet	8 570,87	8 570,87
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	230 821,02	320 135,62
Muut toimeksiantojen varat	230 821,02	320 135,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 344 308,51	2 157 059,89
Saamiset	43 785,39	122 987,05
Lyhytaikaiset saamiset	43 785,39	122 987,05
Myyntisaamiset	24 573,44	13 504,00
Muut saamiset	13 055,36	23 662,48
Siirtosaamiset	6 156,59	85 820,57
Rahoitusarvopaperit	1 715 873,53	1 667 430,77
Muut arvopaperit	1 715 873,53	1 667 430,77
Rahat ja pankkisaamiset	584 649,59	366 642,07
VASTATTAVAA	-4 443 349,21	-4 280 441,09
OMA PÄÄOMA	-3 721 877,93	-3 626 558,80
Peruspääoma	-1 561 685,16	-1 561 685,16
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 064 873,64	-2 020 456,92
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-95 319,13	-44 416,72
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-399 345,84	-479 397,98
Lahjoitusrahastojen pääomat	-172 376,15	-173 020,68
Muut toimeksiantojen pääomat	-226 969,69	-306 377,30
VIERAS PÄÄOMA	-322 125,44	-174 484,31
Lyhytaikainen vieras pääoma	-322 125,44	-174 484,31
Ostovelat	-173 824,33	-39 375,45
Muut velat	-42 660,59	-22 246,42
Siirtovelat	-105 640,52	-112 862,44

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Tammelan seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Luottotappioiksi kirjattiin 1 630 euroa myynti- ja maksutuotoista. Luottotappioiksi kirjattiin saamatta jääneitä yli vuoden vanhoja myyntisaatavia kuten leiri- ja kerhomaksuja ja hautausmaksuja.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 23.11.2023 poistosuunnitelman muutoksen, jolla poistetaan alle 10 000 euron arvoiset jäännösarvot poistetaan kertapoistona. Samalla kirkkovaltuusto päätti kertapoistoista yhteensä 32 066,81.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Tammelan seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Maa- ja vesialueet	Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	61 890,40	25 245,01	1 635 041,07	27 727,93	0,02	44 770,28	1 794 674,71	8 570,87	1 803 245,58
Lisäykset				9 274,00		165 544,79	174 818,79		174 818,79
Siirtokirjaukset									
Vähennykset									
Suunnitelman mukaiset			-65 440,88	-3 062,98	-0,02		-68 503,88		-68 503,88
Suunnitelmasta poikkeavat poistot			-23 129,31	-8 937,50			-32 066,81		-32 066,81
Arvonkorotukset									
Invest. Tuki				-9 274,00			-9 274,00		-9 274,00
Arvo vuoden lopussa	61 890,40	25 245,01	1 546 470,88	15 727,45	0,00	210 315,07	1 859 648,81	8 570,87	1 868 219,68

	2023	2022
VASTAAVAA	4 443 349,21	4 280 441,09
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 868 219,68	1 803 245,58
Aineelliset hyödykkeet	1 859 648,81	1 794 674,71
Maa- ja vesialueet	61 890,40	61 890,40
103000 Maa- ja vesialueet	42 215,17	42 215,17
103900 Liittymismaksut	19 675,23	19 675,23
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	25 245,01	25 245,01
105000 Hautausmaiden maa- ja vesialueet	25 228,19	25 228,19
106000 Hautaustoimen muut rakennukset	16,82	16,82
Rakennukset	1 546 470,88	1 635 041,07
108000 Kirkot	248 959,12	268 420,02
111000 Seurakuntatalot	918 342,65	964 647,43
114000 Leiri- ja kurssikeskukset	124 459,03	135 994,67
116000 Hallinto- ja laitosrakennukset	254 710,08	265 978,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 727,45	27 727,93
122000 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	15 727,45	27 727,93
Koneet ja kalusto	0,00	0,02
125000 Muut koneet ja kalusto	0,00	0,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	210 315,07	44 770,28
128000 Keskeneräiset työt ja hankinnat	210 315,07	44 770,28
Sijoitukset	8 570,87	8 570,87
Osakkeet ja osuudet	8 570,87	8 570,87
134000 Muut osakkeet ja osuudet	8 570,87	8 570,87
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	230 821,02	320 135,62
Muut toimeksiantojen varat	230 821,02	320 135,62
142000 Kolehivarat	0,00	2 885,15
143000 Muut lahjoitus- ja keräysvarat 1	0,00	-5,39
143100 Muut lahjoitus- ja keräysvarat 2	14 137,64	14 782,17
144000 Hautainhoitorahaston varat	216 683,38	302 473,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 344 308,51	2 157 059,89
Saamiset	43 785,39	122 987,05
Lyhytaikaiset saamiset	43 785,39	122 987,05
Myyntisaamiset	24 573,44	13 504,00
160000 Lyhytaikaiset myyntisaamiset	24 573,44	13 504,00
Muut saamiset	13 055,36	23 662,48
167000 Muut lyhytaikaiset saamiset	5 738,55	13 754,79
167400 Taseyksiköiden välinen selvittelytili	7 316,81	9 907,69
Siirtosaamiset	6 156,59	85 820,57
168700 Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	6 156,59	85 820,57

Rahoitusarvopaperit	1 715 873,53	1 667 430,77
Muut arvopaperit	1 715 873,53	1 667 430,77
172000 Rahamarkkinasijoitukset	802 392,64	780 823,74
172001 Rahamarkkinasijoitukset, salkku 1	462 000,00	455 082,54
172002 Rahamarkkinasijoitukset, salkku 2	451 480,89	431 524,49
Rahat ja pankkisaamiset	584 649,59	366 642,07
190000 OP - Pohjola 1	234 653,79	366 642,07
190300 OP - Pohjola 4	349 995,80	0,00

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Sijoitukset	Arvo 31.12.2023	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Hankintahinta	Markkinarvon ja hankintahinnan erotus
LähiTapiola				
Kapitalisaatiosopimus				
Strategia10	353 659,06	353 052,76	353 052,76	606,30
Varainhoito Varovainen	217 932,60	200 598,16	200 598,16	17 334,44
Kiinteistö-sijoitussalkku	321 360,08	248 741,72	248 741,72	72 618,36
LähiTapiola yhteensä	892 951,74	802 392,64	802 392,64	90 559,10
OP				
OP-Private Strategia 25 A	366 391,20	346 000,00	346 000,00	20 391,20
OP-Private Strategia 50 A	139 436,47	116 000,00	116 000,00	23 436,47
OP yhteensä	505 827,67	462 000,00	462 000,00	43 827,67
UB-Pankkiiriliike				
eQ Yhteiskuntakiinteistöt	121 163,37	121 163,37	137 368,35	-16 204,98
UB Metsä	64 441,84	55 421,92	55 421,92	9 019,92
UB Smart	184 296,98	180 000,00	180 000,00	4 296,98
UB Korko Plus	53 460,14	50 000,00	50 000,00	3 460,14
UB HR Suomi	45 895,60	45 895,60	50 000,00	-4 104,40
UB yhteensä	469 257,93	452 480,89	472 790,27	-3 532,34
Kaikki yhteensä	1 868 037,34	1 716 873,53	1 737 182,91	130 854,43

VASTATTAVAA	-4 443 349,21	-4 280 441,09
OMA PÄÄOMA	-3 721 877,93	-3 626 558,80
Peruspääoma	-1 561 685,16	-1 561 685,16
200000 Peruspääoma	-1 561 685,16	-1 561 685,16
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 064 873,64	-2 020 456,92
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-95 319,13	-44 416,72
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-399 345,84	-479 397,98
Lahjoitusrahastojen pääomat	-172 376,15	-173 020,68
221000 Lahjoitusrahastojen pääomat	-172 376,15	-173 020,68
Muut toimeksiantojen pääomat	-226 969,69	-306 377,30
224000 Ulostilitettävät jumalanpalveluskolehdit	-3 443,16	-2 416,60
224100 Ulostilitettävät muut kolehdit	-1 185,50	-694,68
228000 Ulostilitettävät keräykset	-656,59	-440,64
228500 Ulostilitettävät lahjoitukset	-5 001,06	-351,69
229000 Hautainhoitorahaston pääoma	-216 683,38	-302 473,69
VIERAS PÄÄOMA	-322 125,44	-174 484,31
Lyhytaikainen vieras pääoma	-322 125,44	-174 484,31
Ostovelat	-173 824,33	-39 375,45
254000 Lyhytaikaiset ostovelat	-173 824,33	-39 375,45
Muut velat	-42 660,59	-22 246,42
255000 Verotili	-1 296,66	-414,10
256000 Palkkojen ennakonpidätysvelka	-13 499,33	-8 430,04
256200 Sosiaaliturvamaksuvelka	-673,92	-530,00
256450 Eläkemaksuvelka	-13 649,75	-11 351,38
256600 Tapaturmavakuutusvelka	0,00	-804,88
256700 Ryhmähenkivakuutusvelka	0,00	8,34
256800 Jäsenmaksuvelka	-345,43	-323,40
258000 Tulojen selvittelytili	-100,71	-400,96
259000 Muut lyhytaikaiset velat	-13 094,79	0,00
Siirtovelat	-105 640,52	-112 862,44
262000 Lomapalkkajaksotus	-105 592,52	-104 593,17
288000 Muut lyhytaikaiset siirtovelat	-48,00	-8 269,27

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 4,6 miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3,7 miljardia euroa.

Leasingvastuut

Tukirahoitus Oy, kopiokone

2024 523,08 euroa

8 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tammelan seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

9 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu. Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan 633 kausihoitohautaa.

Tammelan seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Tammelan seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2023.

Ulla Koskela

talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston henkilöstönä kiinteistötyöntekijä sekä kasvukaudelle palkattu henkilöstö, jotka toimivat talouspäällikön alaisuudessa. Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 15 henkilöä vuosittain 1–6 kuukauden työsuhteissa. Kausityöntekijöiden työajasta noin puolet menee hoitohautojen hoitoon.

Henkilöstökulut

	2023	2022	muutos
Henkilöstökulut	-44 133,65	-33 367,99	-10 765,66
Palkat ja palkkiot	-35 937,96	-26 694,39	-9 243,57
Henkilösivukulut	-8 195,69	-6 673,60	-1 522,09

Henkilöstökulut ylittivät budjetoidun. Vuoden aikana korjattiin kulujen kohdistamista hautainhoitorahaston ja seurakunnan välillä.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 2 634,15.

Tilikauden 2023 ylijäämä 2 634,15 kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 717 kpl. Hoitomuotoina oli kesä- ja kausihoito. Haudanhoitojen määrät ovat pysyneet viime vuosien tasolla. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämässä ja arvioinnissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Siirtoveloissa ollut vuosien 2021-2022 segmenttierosta koostunut velka seurakunnalle maksettiin vuoden aikana. 2021-2022 tulouttamatta jääneet rahasto-osuuksien voitonjaot ja niiden käyttäminen uusien osuuksien merkintään on kirjattu vuodelle 2023 rahoitustuotoksi ja rahaston hankintamenon lisäykseksi.

Hautojen hoitohinnasto päivitettiin.

Talousarvion sitovuustason (nettokulujen) mukaisia menojen ylityksiä ei ollut.

Käyttötalousosa

	TP 2022	TA 2023	Toteuma 1 - 12 /2023	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	37 901,40	46 000,00	44 537,85	1 462,15	96,8
Maksutuotot	37 901,40	46 000,00	44 537,85	1 462,15	96,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-48 720,84	-45 860,00	-57 415,26	11 555,26	125,2
Henkilöstökulut	-33 367,99	-32 140,00	-44 133,65	11 993,65	137,3
Henkilösivukulut	-6 673,60	-5 940,00	-8 195,69	2 255,69	138,0
Palkat ja palkkiot	-26 694,39	-26 200,00	-35 937,96	9 737,96	137,2
Palvelujen ostot	-471,63	-2 720,00	-447,16	-2 272,84	16,4
Aineet ja tarvikkeet	-14 881,22	-11 000,00	-12 834,45	1 834,45	116,7
Ostot tilikauden aikana	-14 881,22	-11 000,00	-12 834,45	1 834,45	116,7
Toimintakate 1	-10 819,44	140,00	-12 877,41	13 017,41	-9 198,2
Toimintakate 2	-10 819,44	140,00	-12 877,41	13 017,41	-9 198,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-10 819,44	140,00	-12 877,41	13 017,41	-9 198,2

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	Kausi 1-12 2023	Kausi 1-12 2022	Muutos
Toimintatuotot	44 537,85	37 901,40	6 636,45
Maksutuotot	44 537,85	37 901,40	6 636,45
Toimintakulut	-57 415,26	-48 720,84	-8 694,42
Henkilöstökulut	-44 133,65	-33 367,99	-10 765,66
Palkat ja palkkiot	-35 937,96	-26 694,39	-9 243,57
Henkilösivukulut	-8 195,69	-6 673,60	-1 522,09
Palvelujen ostot	-447,16	-471,63	24,47
Aineet ja tarvikkeet	-12 834,45	-14 881,22	2 046,77
Ostot tilikauden aikana	-12 834,45	-14 881,22	2 046,77
TOIMINTAKATE	-12 877,41	-10 819,44	-2 057,97
Rahoitustuotot ja -kulut	15 511,56	0,00	15 511,56
Korkotuotot	13 501,56	0,00	13 501,56
Muut rahoituskulut	2 010,00	0,00	2 010,00
VUOSIKATE	2 634,15	-10 819,44	13 453,59
TILIKAUDEN TULOS	2 634,15	-10 819,44	13 453,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 634,15	-10 819,44	13 453,59

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	Kausi 1-12.2023	Kausi 1-12.2022
Tulorahoitus	2 634,15	-10 819,44
Vuosikate	2 634,15	-10 819,44
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	2 634,15	-10 819,44
Muut maksuvalmiuden muutokset	-88 428,75	59 387,91
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-4,29	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-88 424,46	59 387,91
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-88 428,75	59 387,91
Rahavarojen muutos	-85 794,60	48 568,47
Rahavarojen muutos (tase)	-85 794,60	48 568,47

	2023	2022
Rahavarojen muutos	-85 794,60	48 568,47
Rahavarat kauden lopussa	216 679,09	302 473,69
Rahavarat kauden alussa	302 473,69	253 905,2

Hautainhoitorahaston tase

	Kausi 1-12 2023	Kausi 1-12 2022	Muutos
VASTAAVAA	216 683,38	302 473,69	-85 790,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT	216 683,38	302 473,69	-85 790,31
Saamiset	4,29	0,00	4,29
Lyhytaikaiset saamiset	4,29	0,00	4,29
Siirtosaamiset	4,29	0,00	4,29
Rahoitusarvopaperit	215 501,56	199 990,00	15 511,56
Muut arvopaperit	215 501,56	199 990,00	15 511,56
Rahat ja pankkisaamiset	1 177,53	102 483,69	-101 306,16
VASTATTAVAA	-216 683,38	-302 473,69	85 790,31
OMA PÄÄOMA	-32 784,76	-30 150,61	-2 634,15
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-30 150,61	-40 970,05	10 819,44
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 634,15	10 819,44	-13 453,59
VIERAS PÄÄOMA	-183 898,62	-272 323,08	88 424,46
Pitkäaikainen vieras pääoma	-145 315,72	-151 285,86	5 970,14
Saadut ennakot	-145 315,72	-151 285,86	5 970,14
Lyhytaikainen vieras pääoma	-38 582,90	-121 037,22	82 454,32
Saadut ennakot	-31 266,09	-26 517,00	-4 749,09
Muut velat	-7 316,81	-9 907,69	2 590,88
Siirtovelat	0,00	-84 612,53	84 612,53

Hautainhoitorahaston liitetiedot

	Arvo 31.12.2023	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Hankintahinta	Markkinarvon ja hankintahinnan erotus
UB-Pankkiiriliike				
eQ Yhteiskuntakiinteistöt	53 217,53	53 217,53	59 079,64	-5 862,11
UB Metsä	64 441,84	55 421,92	55 421,92	9 019,92
UB Smart	122 778,83	101 000,00	101 000,00	21 778,83
Yhteensä	240 438,20	209 639,45	215 501,56	24 936,64

Saamisissa on 4,29 euron saaminen seurakunnalta ja muissa veloissa joulukuun segmenttierosta koostuva hautainhoitorahaston velka seurakunnalle.

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2023

Hoitoaika	Hoitovuodet	kpl	Pääoma 1.1. + lisäys 2023	Jaksotus 2023	Pääoma 31.12.
5 vuotta	2019 - 2023	30	1 793,28	1 793,28	0,00
5 vuotta	2020 - 2024	24	2 972,40	1 486,20	1 486,20
5 vuotta	2021 - 2025	28	4 768,80	1 589,60	3 179,20
5 vuotta	2022 - 2026	28	6 850,56	1 712,64	5 137,92
5 vuotta	2023 - 2027	32	10 272,60	2 054,52	8 218,08
10 vuotta	2014 - 2023	83	5 054,48	5 054,48	0,00
10 vuotta	2015 - 2024	44	5 284,48	2 642,24	2 642,24
10 vuotta	2016 - 2025	42	7 530,72	2 510,24	5 020,48
10 vuotta	2017 - 2026	42	10 259,84	2 564,96	7 694,88
10 vuotta	2018 - 2027	50	14 606,40	2 921,28	11 685,12
10 vuotta	2019 - 2028	60	21 669,84	3 611,64	18 058,20
10 vuotta	2020 - 2029	47	20 307,84	2 901,12	17 406,72
10 vuotta	2021 - 2030	40	17 834,88	2 229,36	15 605,52
10 vuotta	2022 - 2031	57	30 416,04	3 379,56	27 036,48
10 vuotta	2023 - 2032	26	16 627,20	1 662,73	14 964,47
YHTEENSÄ		633	176 249,36	38 113,85	138 135,51

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä 2023	717	kpl
Haudanhoitokulut	57 415	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	80,08	euroa/hauta
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	2 298	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	184 023	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	216 683	euroa
Yli-/alikatteisuus	32 650	euroa

Testamentti-sopimukset	voimassa	hautojen määrä	Pääoma 1.1.	Jaksotus	Pääoma 31.12.
Aaltonen	2036	2	821,84	63,36	758,48
Jokinen	2029	2	672,00	96	576
Tuomola	2039	1	816	48	768

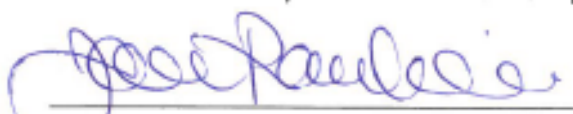
V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Tammelassa 21.3.2024

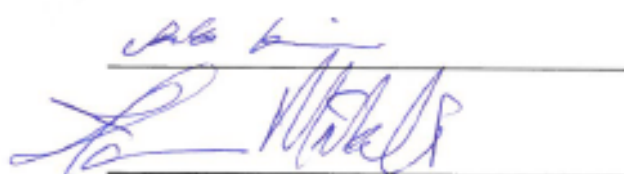
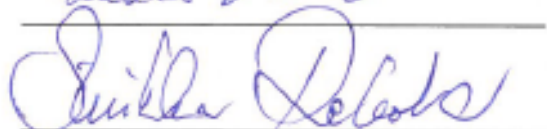
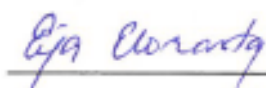
Tammelan seurakunnan kirkkoneuvosto

Juha Koivulahti, kirkkoneuvoston pj.

kirkkoneuvoston varapj.

Ulla Koskela, talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoo 15.5.2024

MIKKO HELIO, JHT

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AA	Käyttöom.kirjaus	01
AB	Kirjanpitosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
TO	Tiliote	01
AF	Poistokirjaukset	03
AV	MR Diakonia-avustuks	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
MV	Maksuvapautukset	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DG	Asiakkaat - hyvitys	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvit.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000794
01	1000000	1004372
14	14000000	14001014
15	15000000	15002251
18	18000000	18000049
19	19000000	19002434
03	3000000	3000023

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.